AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2007. november 27. *

A T-3/00. és T-337/04. sz. egyesített ügyekben,

Athanasios Pitsiorlas (lakóhelye: Thessaloniki [Görögország], képviseli: D. Papafilippou ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik kezdetben: M. Bauer, S. Kyriakopoulou és D. Zachariou, később: M. Bauer és D. Zachariou, meghatalmazotti minőségben)

és

az **Európai Központi Bank (EKB)** (a T-3/00. sz. ügyben képviselik kezdetben: C. Zilioli, C. Kroppenstedt és P. Vospernik, később: C. Zilioli, C. Kroppenstedt, F. Athanasiou és S. Vuorensola, és végül: C. Zilioli, C. Kroppenstedt és F. Athanasiou,

* Az eljárás nyelve: görög.

valamint a T-337/04. sz. ügyben képviselik: C. Kroppenstedt, F. Athanasiou és P. Papapaschalis, meghatalmazotti minőségben)

alperesek ellen,

egyrészt az 1987. szeptemberi Bázel-Nyborg megállapodással kapcsolatos dokumentumokhoz való hozzáférés iránti felperesi kérelmeket elutasító tanácsi és európai központi banki határozatok megsemmisítése, másrészt kártérítés fizetése iránt benyújtott keresete tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (ötödik tanács),

tagjai: M. Vilaras elnök, M. E. Martins Ribeiro és K. Jürimäe bírák,

hivatalvezető: C. Kantza tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2007. március 29-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

1 Az EGK-Szerződés 104. és 105. cikkének eredeti szövege a következő volt:

„104. cikk

Minden tagállam olyan gazdaságpolitikát folytat, amely ahhoz szükséges, hogy a foglalkoztatás magas szintjének és a stabil árszínvonalnak a megőrzése mellett biztosítsa fizetési mérlege egészének egyensúlyát, és fenntartsa a valutája iránti bizalmat.

105. cikk

(1) A 104. cikkben megfogalmazott célkitűzések elérésének megkönnyítése érdekében a tagállamok összehangolják gazdaságpolitikájukat. E célból együttműködést alakítanak ki a közigazgatásaik megfelelő szervezeti egységei, illetve a központi bankjaik között.

[…]

(2) A tagállamok monetáris politikáinak a közös piac működéséhez szükséges legteljesebb mértékű összehangolásának elősegítése érdekében egy tanácsadói jogkörrel rendelkező Monetáris Bizottság jön létre. Ez a bizottság a következő feladatokat látja el:

– figyelemmel kíséri a tagállamok és a Közösség monetáris és pénzügyi helyzetét, valamint a tagállamok általános fizetési rendszerét, és rendszeresen jelentést készít erről a Tanács és a Bizottság részére;

– a Tanács vagy a Bizottság kérésére, illetve saját kezdeményezésére véleményt ad ezen intézmények részére.

Minden egyes tagállam és a Bizottság két-két tagot nevez ki a Monetáris Bizottságba."

2 Az EGK-Szerződés fent idézett 105. cikkének (2) bekezdésére (később EK-Szerződés 153. cikk, jelenleg EK 209. cikk) figyelemmel, melynek alapján a Tanács elfogadta az EGK-Szerződésben előírt szabályozást, a Tanács 1958. március 18-i határozatában (HL 1958., 17., 390. o.) megállapította a Monetáris Bizottság eljárási szabályzatát.

3 1964. május 8-án a Tanács elfogadta az Európai Gazdasági Közösség tagállamainak központi bankjai közötti együttműködésről szóló határozatot (HL 1964., 77., 1206. o.). E határozat 1. cikke szerint a tagállamok központi bankjai közötti együttműködés fejlesztése érdekében létre kell hozni az Európai Gazdasági Közösség tagállamai központi bankjai elnökeinek bizottságát (a továbbiakban: az elnökök bizottsága). E határozat 2. cikke többek között úgy rendelkezik, hogy az elnökök bizottságának tagjai a tagállamok központi bankjainak elnökei, valamint, hogy a Bizottság főszabály szerint egy tagjával képviseltetheti magát az elnökök bizottsága ülésein. Végül ugyanezen határozat 3. cikke szerint az elnökök bizottságának feladata többek között „különösen a hitelezés, a pénz- és devizapiac területén a központi bankok által folytatott politika általános elveiről és fő irányairól történő tanácskozás," valamint „a központi bankok hatáskörébe tartozó legfontosabb intézkedésekről történő kölcsönös tájékoztatás, és ezen intézkedések vizsgálata".

4 1973. április 3-án a Tanács elfogadta az Európai Monetáris Együttműködési Alap létrehozásáról szóló 907/73/EGK rendeletet (HL L 89., 2. o.). E rendelet 2. cikke szerint az Európai Monetáris Együttműködési Alap (a továbbiakban: EMEA) hatáskörének keretei között segíti „a közösségi valuták egymáshoz képesti ingadozási sávja fokozatos szűkítésének rendszerét", „a közösségi valutákba történő beavatkozást a devizapiacokon", és „a központi bankoknak az összehangolt tartalékpolitika megvalósítását célzó szabályozását ".

5 Az EMEA fent említett rendelet mellékletében található alapokmánya 1. cikkének első bekezdése előírja, hogy az EMEA-t igazgatótanács igazgatja és vezeti, valamint, hogy az igazgatótanács tagjai az elnökök bizottságának tagjai.

6 1988. júniusában a Tanács megerősítette a gazdasági és monetáris unió (GMU) fokozatos megvalósítására irányuló célkitűzést.

7 A 64/300 határozat módosításáról szóló, 1990. március 12-i 90/142/EGK tanácsi határozat (HL L 78., 25. o.) kibővítette az elnökök bizottságának hatáskörét. Eszerint a bizottság véleményeket terjeszthet az egyes kormányok és a Tanács elé „azon intézkedésekkel kapcsolatban, amelyek hatással lehetnek a Közösség belső és külső monetáris helyzetére, és különösen európai monetáris rendszer működésére."

8 A gazdasági és monetáris unió megvalósításának első szakasza hivatalosan 1990. július 1-jén kezdődött.

9 Az EK-Szerződés 109e. cikke (jelenleg, módosítást követően EK 116. cikk) szerint a gazdasági és monetáris unió megvalósításának második szakasza 1994. január 1-jén kezdődik.

10 Az EK-Szerződés 109f. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdése (jelenleg, módosítást követően EK 117. cikk) szerint „a második szakasz kezdetén létrejön az Európai Monetáris Intézet (a továbbiakban: EMI) és megkezdi tevékenységét". E rendelkezés ma már hatályon kívül helyezett negyedik francia bekezdése szerint „az elnökök bizottsága a második szakasz kezdetével megszűnik".

11 Az EMI alapokmányáról szóló jegyzőkönyv, amely az EU-Szerződés mellékleteként szerepel, 1. cikkének 1.3 bekezdése szerint „[az EK-]Szerződés 117. cikkének értelmében mind a Központi Bankok Elnökeinek Bizottsága, mind az EMEA megszűnik." Az EMEA valamennyi tartozása és követelése automatikusan az Európai Monetáris Intézetre (EMI) száll át. Az említett jegyzőkönyv 4. cikke (1) bekezdésének első francia bekezdése szerint az EMI „erősíti a nemzeti központi bankok közötti együttműködést", ugyanezen rendelkezés ötödik francia bekezdése szerint pedig „átveszi az EMEA feladatait".

12 Az EK 123. cikk (1) bekezdése értelmében „[k]özvetlenül az Igazgatóság kinevezését követően e szerződésnek és a KBER alapokmányának megfelelően létrejön [a Központi Bankok Európai Rendszere] és az [Európai Központi Bank]”, és ezek „a harmadik szakasz első napjától hatáskörüket teljes mértékben gyakorolják”.

13 1998. május 26-án a közös valuta bevezetését elhatározó tagállamok állam- vagy kormányfői közös megegyezéssel elfogadták az Európai Központi Bank elnökének, alelnökének, valamint igazgatósága további tagjainak kinevezéséről szóló 98/345/EK határozatot (HL L 154., 33. o.). E határozat eredményeképpen az EK 123. cikk (1) bekezdése értelmében a Központi Bankok Európai Rendszere (KBER) és az Európai Központi Bank (EKB) felállításának dátumát 1998. június 1-jében határozták meg.

14 1998. június 1-jén ilyen körülmények között lett tehát az EKB az EMI jogutóda a gazdasági és monetáris unió 1999. január 1-jén elkezdődött harmadik szakaszába való átlépésre tekintettel.

15 Az EK 114. cikk (2) bekezdése előírja, hogy „a harmadik szakasz kezdetén egy Gazdasági és Pénzügyi Bizottságot kell felállítani”, valamint, hogy „a […] Monetáris Bizottságot fel kell oszlatni.”

16 Az EK 8. cikk értelmében a KBER és az EKB az e szerződéshez csatolt alapokmányaikban (a továbbiakban: a KBER alapokmánya) rájuk ruházott hatáskörök keretén belül járnak el.

17 Az EK 105. cikk szerint a KBER alapvető feladatai közé tartozik a Közösség monetáris politikájának meghatározása és végrehajtása, devizaműveletek végzése, a

tagállamok hivatalos devizatartalékainak tartása és kezelése, és a fizetési rendszerek zavartalan működésének előmozdítása, miközben elsődleges cél az árstabilitás fenntartása. A KBER-re bízott feladatok teljesítése érdekében az EKB rendeleteket alkot és meghozza a KBER-re ruházott feladatok végrehajtásához szükséges határozatokat (EK 110. cikk).

18 Az EK 107. cikk (1) és (3) bekezdése értelmében „a KBER az EKB-ból és a nemzeti központi bankokból áll", és „az EKB döntéshozó szervei, a Kormányzótanács és az Igazgatóság irányítják."

19 Az EK 112. cikk szerint:

„(1) Az EKB Kormányzótanácsa az EKB Igazgatóságának tagjaiból és a nemzeti központi bankok elnökeiből áll.

(2) a) Az Igazgatóság az elnökből, az alelnökből és négy további tagból áll.

[…]"

20 A KBER alapokmánya 10. cikkének (4) bekezdése szerint Kormányzótanács ülésein elhangzottak titkosak. A Kormányzótanács úgy határozhat, hogy tanácskozásainak eredményét nyilvánosságra hozza.

21 A KBER alapokmánya 12. cikkének (3) bekezdése értelmében „a Kormányzótanács eljárási szabályzatot fogad el, amely meghatározza az EKB-nak és döntéshozó szerveinek belső felépítését". Az EKB 1997. július 7-én fogadta el az eljárási szabályzatát (HL L 338., 28. o.), amelyet 1999. április 22-én (HL L 125., 34. o.) és 1999. október 7-én módosítottak (HL L 314., 32. o.).

22 Az EKB eljárási szabályzatának „Az EKB-dokumentumok titkossága és az azokhoz, valamint az EKB archívumaihoz való hozzáférés" címet viselő 23. cikkének a tényállás időpontjában hatályos, az 1999. április 22-i módosítás szerinti változata a következőképpen rendelkezik:

„23.1. Az EKB döntéshozó szerveinek és az általuk alapított bármely bizottság vagy csoport ülésein elhangzottak bizalmasak, kivéve, ha a Kormányzótanács felhatalmazza az elnököt tanácskozásaik eredményének nyilvánosságra hozatalára.

23.2. Ha a Kormányzótanács másként nem rendelkezik, az EKB által készített minden dokumentum titkos. Az EKB dokumentumaihoz és irattárához, valamint az EKB irattárában korábban őrzött dokumentumokhoz való hozzáférést az [EKB] dokumentációjához és irattárához való nyilvános hozzáférésről szóló, 1998. november 3-i EKB/1998/12 [EKB] határozat szabályozza.

23.3. Az [elnökök bizottságának,] az EMI-nek és az EKB-nak az irattárban őrzött dokumentumai harminc év elteltével szabadon hozzáférhetőek. Különleges esetben a Kormányzótanács ezt az időtartamot lerövidítheti."

A jogvita alapját képező tényállás

23 1999. április 6-i levelében, amely április 9-én érkezett a Tanács főtitkárához, a felperes, aki akkor doktori képzésben vett részt a thessaloniki egyetemen (Görögország), az 1996. december 6-i 96/705/EK, ESZAK, EURATOM tanácsi határozattal (HL L 325., 19. o.) módosított, a Tanács dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 1993. december 20-i 93/731/EK tanácsi határozat (HL L 340., 43. o.) alapján hozzáférést kért az európai monetáris rendszer (EMR) megerősítéséről szóló Bázel-Nyborg megállapodáshoz, amelyet a gazdasági és pénzügyminiszterek tanácsa fogadott el a dániai Nyborgban 1987. szeptember 12-én megtartott nem hivatalos találkozóján.

24 1999. május 11-i levelében, amelyet a felperesnek 1999. május 15-én kézbesítettek, a Tanács főtitkársága a következő választ adta számára:

„A főtitkár gondosan megvizsgálta kérelmét, mivel azonban a dokumentum nem volt fellelhető, abból indulunk ki, hogy valószínűleg az EKB dokumentumáról van szó. Ezért tanácsosabb lenne közvetlenül ez utóbbi intézményhez fordulnia […]”

25 1999. június 8-i levelében, amely június 10-én érkezett a Tanács főtitkárához, a felperes megismételte a 93/731 határozat 7. cikkének (1) bekezdésére alapított kérelmét.

26 Az EKB-nak a nyilvánossággal fenntartott kapcsolatokért felelős igazgatóságához intézett 1999. június 28-i levelében a felperes az Európai Központi Bank dokumentációjához és irattárához való nyilvános hozzáférésről szóló, 1998. november 3-i

1999/284/EK EKB határozat (HL L 110., 30. o.) alapján hozzáférést kért a Bázel-Nyborg megállapodásra vonatkozó dokumentumhoz.

27 1999. július 5-i levelében a Tanács főtitkársága arról tájékoztatta a felperest, hogy mivel a 93/731 határozat 7. cikkének (3) bekezdésében előírt egy hónapos határidőn belül lehetetlen határozatot hozni, úgy döntött, hogy az említett cikk (5) bekezdése alapján meghosszabbítja ezt a határidőt.

28 1999. július 6-án kelt, július 12-én kézbesített levelében az EKB nyilvánossággal fenntartott kapcsolatokért felelős igazgatója elküldte a felperesnek az elnökök bizottsága, illetve az EMEA 1987. szeptember 18-i sajtóközleményét, amely bemutatta az EMR működési mechanizmusának erősítése érdekében tett intézkedéseket. A levélben szerepelt, hogy az elnökök bizottságának dokumentumai nem az 1999/284 határozat hatálya alá tartoznak, hanem az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének hatálya alá, amely többek között úgy rendelkezik, hogy az elnökök bizottságának dokumentumai harminc év elteltével szabadon hozzáférhetőek.

29 Az EKB-hoz intézett 1999. július 27-i levelében a felperes kérelmének ismételt megvizsgálását kérte az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése alapján, amely felhatalmazza a kormányzótanácsot, hogy egyes különleges esetekben a 30 éves titkossági időtartamot lerövidítheti. A felperes hozzátette, hogy kutatási tárgya minden további nélkül a fent említett cikk által hivatkozott „különleges esetek” közé tartozhat.

30 1999. augusztus 2-i, a felperes részére augusztus 8-án kézbesített levelében a Tanács főtitkársága közölte a felperessel a Tanács 1990. július 30-i határozatát, amely a

felperes 93/731 határozatra alapított megismételt kérelmére adott választ (a továbbiakban: a Tanács határozata). E határozat szövege a következő volt:

„A Tanács által 1999. június 30-án jóváhagyott válasz A. Pitsiorlas megismételt kérelmére (1/99), amelyet 1999. június 8-i, a Tanács főtitkárához 1999. június 10-én érkezett levelében, a 93/731/EK […] határozat 7. cikkének (1) bekezdése alapján nyújtott be az alábbi dokumentumhoz való hozzáférés iránt:

Bázel-Nyborg megállapodás (1987. szeptember).

Alapos kutatás után megállapítottuk, hogy a kérelmében említett dokumentum az elnökök bizottságának […] az EMR megerősítéséről szóló, Nyborgban, 1987. szeptember 8-án közzétett „jelentését" tartalmazza.

Az EMR igazgatási szabályai soha nem képezték a közösségi jog részét, következésképpen a Tanácsnak soha nem kellett ilyen tárgyú határozatot hoznia.

Minthogy a jelen ügyben kért dokumentumot a központi bankok elnökei készítették, azt javasoljuk, hogy kérelmét közvetlenül a központi bankok elnökeihez vagy az EKB-hoz intézze […] a határozat 2. cikkének (2) bekezdése alapján."

31 1999. november 8-án a nyilvánossággal fenntartott kapcsolatokért felelős igazgató levelet intézett a felpereshez, amelyet az november 13-án kapott kézhez, és amely a következőket tartalmazta:

„Köszönjük levelét, amelyben hozzáférést kért az 1987. szeptemberi „Bázel-Nyborg" megállapodáshoz. Elnézését kérjük a késedelmes válaszért, aminek oka, hogy kérelme a nyári időszakban érkezett hozzánk, amikor a Kormányzótanács nem ülésezik.

Kívánságát illetően, az EKB Kormányzótanácsa igen körültekintően vizsgálta meg az elnökök bizottságának irattárához való hozzáférés iránti különleges kérelmét. Figyelembe vette azt a körülményt, hogy a Bázel-Nyborg megállapodás nem a szó szoros értelmében vett, a felek közötti megállapodást rögzítő egyetlen dokumentum, hanem mindössze az elnökök bizottsága illetve a Monetáris Bizottság jelentéseinek és jegyzőkönyveinek formájában létezik.

A Kormányzótanács azt is megjegyezte, hogy a témában igen részletes sajtóközleményt adtak ki 1987. szeptember 18-án, és azt önnek az 1999. július 6-i levél mellékleteként megküldték. Ez a közlemény nagyon részletesen bemutatta a központi bankok elnökei között létrejött megállapodás összes pontját. Az EMR-ről szóló 1979. május 13-i megállapodás e módosításait (lásd a sajtóközlemény utolsó bekezdését) az 1987. november 10-i okmány vezette be, amelynek másolatát a jelen levélhez csatoltuk.

Ilyen megfontolások alapján a Kormányzótanács úgy döntött, hogy nem biztosít hozzáférést az elnökök bizottságának irattárához.

Tekintve, hogy már a birtokában van a „Bázel-Nyborg" megállapodásra vonatkozó minden lényeges információ, meg vagyok győződve arról, hogy kutatómunkája ennek ellenére jól halad és gyümölcsöző lesz."

Az eljárás és a felek kérelmei

32 Az Elsőfokú Bíróság hivatalához 2000. január 20-án érkezett keresetlevelével (T-3/00. sz. ügy) a felperes megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be egyrészt a Tanács határozata, másrészt az EKB 1999. július 6-i és 1999. november 8-i levele ellen.

33 2000. január 10-i levelében a felperes költségmentességet kért. Ezt a kérelmet az Elsőfokú Bíróság első tanácsának elnöke 2000. május 8-i végzésével elutasította.

34 Az Elsőfokú Bíróság hivatalához 2000. április 11-én érkezett külön beadványában a Tanács az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 114. cikke alapján elfogadhatatlansági kifogást terjesztett elő, amire a felperes 2000. június 29-én észrevételeket tett.

35 Az első tanács 2001. február 14-i végzésével a Tanács határozata ellen irányuló részében mint elfogadhatatlant, elutasította ezt a keresetet, és a felperest kötelezte a költségek viselésére.

36 A Bíróság hivatalához 2001. május 7-én érkezett beadványában a felperes a Bíróság [EK-Szerződésben foglalt] Alapokmányának 49. cikke alapján fellebbezést nyújtott be a 2001. február 14-i végzés ellen (C-193/01. P. sz. ügy).

37 Az Elsőfokú Bíróság negyedik tanácsának elnöke 2002. április 17-i végzésével a Bíróság ítéletének meghozataláig felfüggesztette az eljárást.

38 A C-193/01. P. sz., Pitsiorlas kontra Tanács és EKB ügyben 2003. május 15-én hozott ítéletével (EBHT 2003., I-4837. o., a továbbiakban: a Pitsiorlas-ítélet) a Bíróság hatályon kívül helyezte az Elsőfokú Bíróság végzését annyiban, amennyiben az elfogadhatatlannak nyilvánította a Tanács határozatával szembeni megsemmisítés iránti keresetet, elutasította a Tanács által a jelen keresettel egyidejűleg benyújtott elfogadhatatlansági kifogást, az ügyet érdemi döntéshozatalra visszautalta az Elsőfokú Bíróság elé, a költségek kérdésében pedig nem határozott.

39 Az eljárási szabályzat 119. cikkének 2. §-a értelmében az Elsőfokú Bíróság az írásbeli szakaszt attól a ponttól folytatta, ameddig az eljárás eljutott.

40 Az Elsőfokú Bíróság hivatalához 2004. július 29-én érkezett keresetlevelében (T-337/04. sz. ügy) a felperes kártérítési keresetet nyújtott be a Tanács és az EKB ellen.

41 Mivel 2004. szeptember 13-tól az Elsőfokú Bíróság tanácsainak összetétele megváltozott, az előadó bírót az ötödik tanács elnökévé jelölték ki, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.

42 Az Elsőfokú Bíróság ötödik tanácsának elnöke 2005. április 26-i végzésével a szóbeli szakasz lefolytatása és az eljárást befejező ítélet meghozatala céljából egyesítette a T-3/00. és T-337/04. sz. ügyeket az eljárási szabályzat 50. cikke alapján.

43 Az előadó bíró jelentése alapján az Elsőfokú Bíróság (ötödik tanács) az eljárás szóbeli szakaszának megnyitásáról határozott, valamint arról, hogy pervezető intézkedések keretében kérdéseket intéz az alperesekhez, és felszólítja őket egyes dokumentumok benyújtására.

44 Az Elsőfokú Bíróság hivatalához 2007. március 15-én és 16-án érkezett levelükben az EKB és a Tanács e kérdéseket megválaszolták, és a kért dokumentumokat benyújtották.

45 Az Elsőfokú Bíróság hivatalához 2007. március 16-án és 21-én érkezett leveleiben a felperes újabb dokumentumokat csatolt az iratokhoz anyagi helyzetét illetően, valamint észrevételeket tett a tárgyalásra készített jelentés tartalmára.

46 Mivel a felperes nem jelent meg a 2007. március 29-i tárgyaláson, az Elsőfokú Bíróság csak az alperesek szóbeli előterjesztéseit és a kérdésekre adott válaszait hallgatta meg.

A – *A felek kérelmei a T-3/00. sz. ügyben*

47 Keresetlevelében a felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– nyilvánítsa a keresetet elfogadhatónak;

– helyezze hatályon kívül a Tanács határozatát;

– semmisítse meg az EKB 1999. július 6-i és 1999. november 8-i levelét;

– rendeljen el bizonyításfelvételt annak tisztázására, hogy milyen körülmények között került sor a Tanács és az EKB határozatának meghozatalára;

– kötelezze a Tanácsot és az EKB-t a költségek viselésére.

48 Válaszában a felperes ezen kívül azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– vegyen fel bizonyítást arra nézve, hogy mikor, milyen körülmények között, és milyen jogviszony, esetleg szerződéses viszony keretében került az EKB birtokába a Monetáris Bizottságnak az elnökök bizottságának irattárában található, „Az EMR megerősítése – a monetáris bizottság elnöke által a Pénzügyminiszterek nem hivatalos ülésén előadott jelentése" címet viselő 1987. szeptember 12-i jelentése;

– kötelezze az EKB-t a kormányzótanács 1999. október 21-i, vagy bármely más időpontban tartott ülése jegyzőkönyveinek benyújtására annak megállapíthatósága érdekében, hogy a felperes kérelmét hogyan kezelték, és hogy milyen körülmények között jött létre az EKB 1999. november 8-i levele;

– kérje be az EKB-tól az 1998. június 1-je és 2000. május 31-e közötti időszakban a dokumentumaihoz való hozzáférésre vonatkozó statisztikai adatokat;

– kötelezze a Tanácsot az elsőfokú és a fellebbezési eljárás költségeinek viselésére (ideértve a C-193/01. P. sz. ügyben felmerült költségeket is).

49 A Tanács azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– a keresetet, mint megalapozatlant utasítsa el;

– a felperest kötelezze az eljárás során felmerült valamennyi költség (ideértve a C-193/01. P. sz. ügyben felmerült költségeket is) viselésére.

50 Az EKB azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– utasítsa el a keresetet, mint elfogadhatatlan, vagy másodlagosan, mint megalapozatlant;

– kötelezze a felperest a költségek viselésére.

B – *A felek kérelmei a T-337/04. sz. ügyben*

51 A felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– kötelezze az alpereseket arra, egyrészt, hogy vagyoni kártérítés címén egyetemlegesen fizessék meg számára annak a különbözetnek a teljes összegét, amely az Európai Központi Bankban a képzettségének megfelelő munkakörben 2001.

áprilisától az Elsőfokú Bíróság által meghozandó ítélet kihirdetését követő három hónapig neki járó illetmény és az ugyanebben az időszakban ügyvédként elért jövedelme között, ez utóbbi levonása után mutatkozik, amennyiben az ítélet számára kedvező, másrészt arra, hogy nem vagyoni kártérítés címén fizessenek meg számára 90 000 eurót és annak a kereset közlésétől számított törvényes kamatát;

– kötelezze az alpereseket a bíróság előtti eljárásban és az „azon kívül felmerült költségeinek” viselésére.

52 A Tanács azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– a keresetet, mint megalapozatlant utasítsa el;

– kötelezze a felperest a költségek viselésére.

53 Az EKB azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– utasítsa el a keresetet és az abban foglalt minden követelést, mint megalapozatlant;

– a felperest kötelezze az eljárás során felmerült valamennyi költség viselésére.

A megsemmisítés iránti keresetről

A – *Az elfogadhatóságról*

54 Az EKB 1999. július 6-i és 1999. november 8-i levelei ellen benyújtott megsemmisítés iránti keresettel szemben több elfogadhatatlansági okra hivatkozik.

1. *Megtámadható aktusok meglétéről*

55 Az EKB elsősorban előadja, hogy a felpereshez intézett 1999. július 6-i levele minden határozati jelleget nélkülöz.

56 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a KBER alapokmánya 35. cikkének (1) bekezdése szerint a közösségi bíróságok az EK-Szerződésben megállapított esetekben és feltételek mellett vizsgálhatják felül, illetve értelmezhetik az EKB aktusait és mulasztásait, kivéve a KBER alapokmánya 36. cikkének (2) bekezdésében szereplő, az EKB és alkalmazottai között felmerülő vitás ügyeket. A jelen megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságát, mivel az nem az EKB és alkalmazottai között felmerülő vitás üggyel kapcsolatos, az EK 230. cikkben meghatározott feltételek alapján kell vizsgálni, amelyekre a KBER alapokmánya 35. cikkének (1) bekezdése utal (az Elsőfokú Bíróság T-238/00. sz., IPSO és USE kontra EKB ügyben 2002. április 18-án hozott végzésének [EBHT 2002., II-2237. o.] 43. pontja).

57 Az EK 230. cikk negyedik bekezdése szerint az első három bekezdésben meghatározott feltételek mellett bármely természetes vagy jogi személy eljárást indíthat „a neki címzett határozat vagy az olyan határozat ellen, amelyet ugyan rendeletként vagy egy

másik személyhez címzett határozatként hoztak, de őt közvetlenül és személyében érinti."

58 Az ítélkezési gyakorlat szerint az, hogy valamely közösségi intézmény – egy benyújtott kérelemre válaszolva – levelet küld a címzettnek, nem elégséges ahhoz, hogy ezt a levelet az EK 230. cikk értelmében vett határozatnak lehessen minősíteni, ezzel biztosítva a megsemmisítés iránti kereset lehetőségét (lásd az Elsőfokú Bíróság T-83/92. sz., Zunis Holding és társai kontra Bizottság ügyben 1993. október 28-án hozott ítéletének [EBHT 1993., II-1169. o.] 30. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Csak azok a jogi aktusok vagy határozatok támadhatók meg megsemmisítés iránti keresettel az EK 230. cikk alapján, amelyek a felperes jogi helyzetének egyértelmű megváltoztatásával a felperes érdekeit érintő kötelező jogi hatásokkal járnak (a Bíróság C-68/94. és C-30/95. sz., Franciaország és társai kontra Bizottság ügyben 1998. március 31-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-1375. o.] 62. pontja, valamint a T-125/97. és T-127/97. sz., Coca-Cola kontra Bizottság ügyben 2000. március 22-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-1733. o.] 77. pontja).

59 Jelen esetben nem vitatott, hogy az EKB, miután megkapta a felperesnek a Bázel-Nyborg megállapodáshoz való hozzáférés iránti, az 1999/284 határozatra alapított kérelmét, 1999. július 6-i levelében közölte vele, hogy az elnökök bizottságának dokumentumai nem az 1999/284 határozat hatálya alá tartoznak, hanem az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének hatálya alá, amely többek között úgy rendelkezik, hogy az elnökök bizottságának dokumentumai harminc év elteltével hozzáférhetőek.

60 Így az EKB 1999. július 6-i levelében láthatólag arra szorítkozott, hogy megjelölje a dokumentumok közlése iránti felperesi kérelemre vonatkozó szabályokat, a felperes pedig az EKB útmutatását követve annak eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése alapján újabb hozzáférés iránti kérelemmel fordult hozzá.

61 Amint a felperes maga is elismeri, az EKB 1999. július 6-i levele tisztán tájékoztató jellegű, és nem jelent az EK 230. cikk alapján keresettel megtámadható aktust. Következésképpen az említett levél megsemmisítése iránti részében a kereset, mint elfogadhatatlan, elutasítandó.

62 Másodsorban, az EKB utal rá, hogy a felperesi kérelemben szintén szereplő 1999. november 8-i levél tárgya a felperes tájékoztatása arról, hogy a kormányzótanács 1999. október 21-i határozata megtagadta számára a hozzáférést az elnökök bizottságának irattárához.

63 Az Elsőfokú Bíróság rámutat, hogy az 1999. november 8-i levél az egyetlen olyan dokumentum, amelyet a felperes válaszként kapott az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése alapján benyújtott kérelmére, és bár e levél említést tesz arról a tényről, hogy „a kormányzótanács úgy döntött", nem ad hozzáférést a felperesnek az elnökök bizottsága irattárához, azonban sehol nem utal az említett határozat meghozatalának pontos dátumára, miközben az 1999. október 21-i dátum szerepel az EKB ellenkérelmében.

64 Az Elsőfokú Bíróság megkeresésére az EKB benyújtott bizonyos dokumentumokat, amelyek az állított határozat létezését bizonyítják, többek között a kormányzótanács huszonkilencedik, 1999. október 21-i üléséről készült jegyzőkönyv kivonatát.

65 Ezért meg kell állapítani, hogy a kormányzótanács 1999. október 21-i határozata, amely elutasította a felperes hozzáférés iránti kérelmét, csak az arról szóló értesítésben jutott formálisan a felperes tudomására, és ezért a felperes kérelme úgy értelmezendő, hogy az az említett határozat megsemmisítésére irányul, ahogyan arról 1999. november 8-án tudomást szerzett.

66 Az is megjegyzendő továbbá, hogy az EKB, miután a kereset elfogadhatatlanságának megállapítását kérte arra hivatkozva, hogy a kormányzótanács 1999. október 21-i határozata olyan általános hatályú aktus, amellyel szemben a felperesnek nincs kereshetőségi joga, a tárgyaláson elismerte a kérdéses aktus egyedi jellegét, és visszavonta ezt az elfogadhatatlansági kifogást, ami a tárgyalási jegyzőkönyvbe bekerült.

67 Mivel a felperes kereshetőségi joga hiányából eredő elfogadhatatlansági jogalap olyan jogalapnak minősül, amelyet a közösségi bíróság hivatalból vizsgálhat, sőt köteles vizsgálni (a Bíróság C-298/00. P. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2004. április 29-én hozott ítélete [EBHT 2004., I-4087. o.] 35. pontja), az Elsőfokú Bíróság emlékeztet rá, hogy a KBER alapokmánya 12. cikkének (3) bekezdése értelmében a Kormányzótanács 1998. július 7-én eljárási szabályzatot fogadott el, amely meghatározza az EKB-nak és döntéshozó szerveinek belső felépítését a gondos ügyintézés biztosítása érdekében, és amely tartalmazza az eljárási szabályzat 1999. április 22-i módosításakor hatályos változat szerint a „Titkosság, és az EKB dokumentumaihoz és irattárához való hozzáférés” címet viselő 23. cikket.

68 Vitathatatlan, hogy ez az általános jelleggel megfogalmazott rendelkezés, amely objektíve meghatározott helyzetekre alkalmazandó, és általános és elvont módon meghatározott személycsoportok vonatkozásában fejt ki joghatásokat, általános hatályú.

69 Ki kell emelni, hogy a felperes nem kérte az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének visszavonását vagy megváltoztatását, és ezt nem is tagadták meg vele szemben, hanem mindössze ez utóbbinak, pontosabban (3) bekezdésének alkalmazását kérte. Ilyen körülmények a jelen ügyben nem alkalmazható az az ítélkezési gyakorlat, mely szerint a közösségi intézmények jogi aktus visszavonását vagy megváltoztatását megtagadó határozata önmagában nem jelent olyan jogi aktust, amelynek a jogszerűségét az EK 230. cikk alapján felül lehetne vizsgálni, csak akkor, ha az a közösségi intézményi jogi aktus is, amelynek visszavonását vagy megváltoztatását kérték, megtámadható lett volna e rendelkezés értelmében (lásd a fenti 58. pontban hivatkozott, Zunis Holding és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 31. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

70 Az EKB eredeti állításaival ellentétben, nem tekinthető úgy, hogy az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének tárgya kizárólag az lenne, hogy felhatalmazza a kormányzótanácsot arra, hogy a titkosság időtartamát mindössze az érintett dokumentum vagy dokumentumok tartalma alapján lerövidítse, *erga omnes* hatályú aktust elfogadva ez által.

71 Elképzelhető, hogy a kormányzótanács saját kezdeményezésére, az idézett rendelkezés alapján a 30 éves titkossági időt egyes dokumentumok vagy dokumentumfajták esetében lerövidíti, és így azokat minden érdekelt számára hozzáférhetővé teszi.

72 Az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése biztosítja a nyilvánosság számára a jogot a titkossági idő lerövidítésének kérelmezésére, és emlékeztetünk arra, hogy semmi akadálya nincs annak, hogy egy intézmény tevékenységének belső szervezésére vonatkozó szabályozás harmadik személyek irányában joghatásokat váltson ki (a Bíróság C-58/94. sz., Hollandia kontra Tanács ügyben 1996. április 30-án hozott ítélet [EBHT 1996., I-2169. o.] 38. pontja). Ezért az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének második mondata alapján, amely általános hatállyal bír, bárki hozzáférést kérhet az elnökök bizottságának irattárában őrzött bármilyen irathoz, még a 30 éves időtartam letelte előtt is.

73 Az EKB eljárási szabályzata 23. cikk (3) bekezdésének általános megfogalmazásából arra lehet következtetni, hogy az, hogy az e rendelkezés alapján a kormányzótanács által elfogadott aktus adott esetben általános érvényű lehet, nem zárja ki, hogy az említett aktus egyedi intézkedést is jelenthet egy másik esetben, amikor egy magánszemély által az EKB-hoz benyújtott kérelmet közvetlenül az érintettnek címzett elutasító aktus követ, annak helyzete és az általa hivatkozott érdekek vizsgálata után.

74 Ez az utóbbi eset pontosan megfelel a jelen ügyben adott körülményeknek, amint az Elsőfokú Bíróság által előterjesztett iratokból következik.

75 Ennek megfelelően tény, hogy a felperes 1999. július 27-i levelében az eljárási szabályzat 23. cikkének (3) bekezdése alapján a titkossági időszak lerövidítését kérte az EKB-tól azért, hogy megismerhesse a Bázel-Nyborg megállapodás részét képező dokumentumokat, amire indoklása szerint a doktori értekezéséhez van szüksége.

76 Ezt a kérelmet az 1999. november 8-i levélben szereplő azon indokkal utasították el, hogy két releváns dokumentumot már közöltek a felperessel, ezért már birtokában van a Bázel-Nyborg megállapodással kapcsolatos minden szükséges információ, így kutatómunkája folytatódhat, és gyümölcsöző lehet.

77 Végül a felperes egyedüli címzettje a kormányzótanács határozatának, amelyet az 1999. november 8-i levélben közöltek vele.

78 Ilyen körülmények között úgy kell tekinteni, hogy a kormányzótanács 1999. október 21-i, az 1999. november 8-i levélben közölt aktusa (a továbbiakban: az EKB határozata) olyan egyedi határozat, amely ellen a felperes megsemmisítés iránti keresetet indíthat.

2. *A megsemmisítés iránti kereset állítólagos megkésettségéről*

79 Az EKB arra hivatkozik, hogy az első beadvány, amelyet a felperes az Elsőfokú Bíróság hivatalához 2000. január 4-én benyújtott, egyszerre tartalmazza a költségmentesség iránti kérelmet és az EK 230. cikkre alapított kereseti kérelmet, amit a felperes saját maga írt alá, nem pedig ügyvéd, ami az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 43. cikkének (1) bekezdésébe, és a Bíróság Alapokmánya 17. cikkének harmadik bekezdésébe ütközik, ahogyan azt a Bíróság értelmezte (a Bíróság C-174/96. P. sz., Lopes kontra Európai Közösségek Bírósága ügyben 1996. december 5-én hozott végzése [EBHT 1996., I-6401. o.]). A második, „2000. február 7-én" érkezett beadvány, amelyet már szabályszerűen nem a felperes, hanem egy másik ügyvéd írt alá, az EKB szerint nem tudja visszamenőleges hatállyal orvosolni a kezdeti eljárási hibát, mivel 2000. január 13-án letelt a keresetindításra nyitva álló kéthónapos határidő.

80 E tekintetben megjegyzendő, hogy a jelen ügyben benyújtott keresetlevél, amely 2000. január 20-án érkezett az Elsőfokú Bíróság hivatalához, a felperes által meghatalmazott ügyvéd aláírását tartalmazza, ezért megfelel a Bíróság Alapokmánya 17. cikkének harmadik bekezdésében, és az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 43. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében szereplő követelményeknek, az akkor hatályos szöveg szerint.

81 Ilyen körülmények között csak annak vizsgálata van hátra, hogy a kereset benyújtására az EK 230. cikkben előírt kéthónapos határidőn belül került-e sor, a távolságra tekintettel adott azzal a tíz nappal megnövelve, amely a Bíróságnak egy akkor hatályos határozata értelmében az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 2001. február 1-jén hatályba lépett módosítását megelőzően azoknak a feleknek járt, akik Görögországban rendelkeztek állandó lakóhellyel.

82 A jelen ügyben a felperes 1999. november 13-án szerzett tudomást az EKB 1999. november 8-i leveléről, amelyben tájékoztatták arról, hogy a kormányzótanács

elutasította a kérelmét. A kereset benyújtására nyitva álló határidő tehát 2000. január 23-án járt le, figyelembe véve a távolságra tekintettel járó tíz napos határidőt is, amit az EKB az érvelése során figyelmen kívül hagyott. Tekintve, hogy a felperes a keresetét 2000. január 20-án nyújtotta be, nem pedig 2000. február 7-én, ahogyan azt az EKB az ellenkérelemben tévesen állítja, a kereset megkésettségére alapított elfogadhatatlansági kifogás nem alapos.

3. *A kereset állítólagosan visszaélésszerű voltáról*

83 Az EKB arra hivatkozik, hogy a kereset „minden alapot nélkülöz", és visszaélésszerű, mivel az EKB lényegében eleget tett a felperes kérelmének.

84 Az Elsőfokú Bíróság ezt az érvelést nem tudja elfogadni.

85 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy az EKB szerint a Bázel-Nyborg megállapodás nem egyetlen dokumentum, hanem az elnökök bizottsága illetve a Monetáris Bizottság jelentéseiből és jegyzőkönyveiből álló dokumentumok együttese. Így az EKB kifejtette, hogy a Bázel-Nyborg megállapodás „az elnökök bizottságának az EMR megerősítéséről szóló jelentéséből", valamint a Monetáris Bizottság azon jelentéséből áll, mely „Az EMR megerősítése – a monetáris bizottság elnöke által a Pénzügyminiszterek 1987. szeptember 12-i nem hivatalos ülésén előadott jelentése" címet viseli.

86 Továbbá meg kell jegyezni, hogy legalábbis ellentmondásosnak tűnik azt állítani, amint azt az EKB teszi, hogy a felperes két olyan, a fentebb említettektől különböző dokumentumot kapott, amelyek „a Bázel-Nyborg megállapodásra vonatkozó összes információt tartalmazzák", miközben megtagadja tőle a megállapodáshoz való hozzáférést a beadványaiban szereplő azon indokkal, hogy annak tartalma titkos.

87 Az EKB előadja ezen kívül, hogy „az elnökök bizottságának az EMR megerősítéséről szóló jelentése semmilyen új releváns információt nem tartalmaz”, hallgatólagosan mellőzve ezáltal a Monetáris Bizottság fent említett jelentését.

88 Valójában elegendő annak megállapítása, hogy a kormányzótanács megtagadta a harminc éves titkossági időtartam lerövidítését, és ezáltal a felperes számra a hozzáférést a Bázel-Nyborg megállapodást alkotó, a felperesi kérelemben szereplő dokumentumokhoz. Ilyen körülmények között nem tekinthető úgy, hogy a felperes kérelme teljesült, és ezért a kereset tárgytalan lenne.

89 Továbbá emlékeztetni kell arra, hogy annak a személynek, akivel szemben megtagadják egy adott dokumentumhoz, vagy annak egy részéhez való hozzáférést, önmagában ennél a ténynél fogva érdeke fűződik az elutasító határozat megsemmisítéséhez (az Elsőfokú Bíróság T-174/95. sz., Svenska Journalistförbundet kontra Tanács ügyben 1998. június 17-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-2289. o.] 67. pontja).

90 Végül ami a keresetindítás állítólagos zaklató célzatát illeti, az a kereset elfogadhatóságának vizsgálata szempontjából teljesen irreleváns, és a költségviselésről való döntés szempontjából lesz jelentősége.

4. *A Monetáris Bizottság jelentéséhez való hozzáférés biztosítását illetően az EKB hatáskörének állítólagos hiányáról*

91 Az EKB arra hivatkozik, hogy a Monetáris Bizottság jelentéséhez való hozzáférés iránti kérelmet nem neki kellett volna címezni, mivel a jelentésnek nem ő a kibocsátója, és nem is ő őrzi a Monetáris Bizottság dokumentumait.

92 Elegendő annyit megállapítani, hogy ez a jogalap teljességgel irreleváns a kereset elfogadhatóságának vizsgálata szempontjából. Az EKB azzal kapcsolatos megfontolásai, hogy a jelen ügyben alkalmazandó-e a kibocsátói szabály, az érdemi vizsgálat keretébe tartozik.

93 Végül meg kell jegyezni, a tárgyaláson az EKB megerősítette, – ami a tárgyalási jegyzőkönyvbe is bekerült –, hogy birtokában volt a Monetáris Bizottság jelentése, valamint, hogy a kormányzótanács 1999. október 21-i, a felperesnek a Bázel-Nyborg megállapodáshoz való hozzáférés iránti, az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdésén alapuló kérelmét elutasító határozata az e megállapodást alkotó valamennyi dokumentumra vonatkozott.

94 A fenti megfontolások alapján a Monetáris Bizottság jelentéséhez való hozzáférés biztosítását illetően az EKB hatáskörének állítólagos hiányára alapított elfogadhatatlansági kifogás elutasítandó.

B – *Az ügy érdeméről*

1. *A Tanács határozatának megsemmisítése iránti kérelemről*

a) A felek érvei

95 Keresete alátámasztása érdekében a felperes három jogalapra hivatkozik, amelyeket egyrészt a gondos ügyintézés és a bizalomvédelem elvének megsértésére, másrészt az indokolási kötelezettség megsértésére, harmadrészt „az állampolgároknak a dokumentumokhoz való hozzáférésére vonatkozó közösségi jogi alapelv” és a 93/731 határozat 1. cikkének megsértésére alapít.

96 A felperes előadja először is, hogy a gondos ügyintézés és a bizalomvédelem elve nem jelenthetik azt, és nem engedhetik meg, hogy egy közösségi intézmény, mint a Tanács, elhallgassa az igazságot, hazudjon, vagy megtévessze azokat, akik hozzá fordulnak. A jelen ügyben a felperes állítása szerint a Tanács és az EKB összehangolt és félrevezető magatartásának áldozata. A Tanács ugyanis, miután közölte, hogy a kérdéses megállapodást nem ismeri, elhallgatta a Monetáris Bizottság jelentésének létezését, és a felperest az EKB-hoz küldte, amely szándékosan késlekedett a válasszal azért, hogy az arra megállapított határidő letelte miatt lehetetlenné tegye a Tanács határozata elleni kereset indítását.

97 A felperes előadja, hogy a Bíróság bár közvetve, de egyértelműen elismerte ezeknek az elveknek a megsértését azzal, hogy a fenti 38. pontban hivatkozott Pitsiorlas-ítéletben megállapította, hogy menthető mulasztás történt, amikor a Tanács elhallgatta a Monetáris Bizottság jelentését, ami a Bázel-Nyborg megállapodás részét képezi, és elutasította a Tanács által emelt elfogadhatatlansági kifogást. A felperes szerint a Tanács ezen ítéletben foglaltakkal szemben, annak ellentmondva, továbbra is azt állítja, hogy az 1990. július 30-i határozatában szereplő információ helytálló.

98 A felperes másodsorban kifejti, hogy a Tanács félrevezető magatartásából szükségképpen az következik, hogy határozata nem felel meg az EK 230. cikkben és a 93/731 határozat 7. cikkének (3) bekezdésében foglalt követelményeknek, ezért megsemmisítendő (a Bíróság C-350/88. sz., Delacre és társai kontra Bizottság ügyben 1990. február 14-én hozott ítéletének [EBHT 1990., I-395. o.] 15. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-85/94. sz., Branco kontra Bizottság ügyben 1995. január 12-én hozott ítéletének [EBHT 1995., II-45. o.] 32. pontja, és a fenti Svenska Journalistförbundet kontra Tanács ügyben hozott ítélet 116. pontja).

99 A Tanács ellenkérelmében szereplő azon állítása, hogy határozatában a „kibocsátói szabály" alapján utasította el a felperes kérelmét, az említett határozat utólagos értelmezését jelenti, amivel kapcsolatban megjegyzendő, hogy ez a határozat sem a 93/731 határozat 2. cikkének (2) bekezdését nem említi, sem pedig „a dokumentum kibocsátója" kifejezést nem tartalmazza. a felperes szerint ez az állítás, amelyet a Bíróság a

fenti 38. pontban hivatkozott Pitsiorlas-ítéletben közvetve, de egyértelműen elutasított, nem jelentheti a Tanács határozatának elfogadható indokolását, mivel a Tanács nem biztosított a felperes számára lehetőséget arra, hogy a határozatot közigazgatási eljárás keretében vagy keresettel megtámadja (a Bíróság C-449/98. P. sz., IECC kontra Bizottság ügyben 2001. május 17-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-3875. o.] 87. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-252/97. sz., Dürbeck kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-3031. o.] 97. pontja, és T-204/99. sz., Mattila kontra Tanács és Bizottság ügyben 2001. július 12-én hozott ítéletének [EBHT 2001., II-2265. o.] 92. pontja).

100 Harmadsorban a felperes azt állítja, hogy a félrevezetés, amelynek áldozatául esett, „az állampolgároknak a dokumentumokhoz való hozzáférésére vonatkozó közösségi jogi alapelvet" és a 93/731 határozat 1. cikkét is sérti. Ezért a gondos ügyintézés elvének és a bizalomvédelem elvének megsértésével kapcsolatban előadott érvelés a harmadik jogalap tekintetében is érvényes.

101 Válaszában a felperes arra hivatkozik, hogy a Tanács ellenkérelmében a Monetáris Bizottság harmadik személy minőségét illetően kifejtett érvek a 93/731 határozat alkalmazásának elutasítását fejezik ki, és alaptalanok, mivel az említett határozat 2. cikke (2) bekezdése alkalmazásának feltételei a kibocsátói szabály tekintetében a jelen esetben nem állnak fenn. Feladataira tekintettel ugyanis a Monetáris Bizottság nem tekinthető harmadik személynek a Tanácshoz képest.

102 Végül a felperes kiemeli, hogy a Tanács, noha azt állítja, hogy a jelen ügyben alkalmazni kell a kibocsátói szabályt, nem fedte fel, hogy jelenleg kinek a birtokában van a Monetáris Bizottság jelentése, ami ellentétes a Tanács által hangsúlyozott átláthatóság elvével.

103 A Tanács a felperes által hivatkozott megsemmisítési jogalapok elutasítását kéri.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

Előzetes megfontolások

104 Mindenekelőtt pontosan meg kell határozni a felperes által a Tanács határozata ellen indított megsemmisítés iránti kereset tárgyát.

105 Emlékeztetni kell rá, hogy határozatában a Tanács utalt rá, hogy a Bázel-Nyborg megállapodást az elnökök bizottságának jelentése alkotja, és hogy a felperesnek közvetlenül a központi bankok elnökeihez vagy az EKB-hoz kell fordulnia. Tény, hogy ebben a határozatban a Tanács a Monetáris Bizottság jelentéséről nem tett említést.

106 Az EKB 1999. november 8-i leveléből kiderül, hogy a Bázel-Nyborg megállapodás az elnökök bizottsága illetve a Monetáris Bizottság különböző jelentéseiből és az üléseikről készült jegyzőkönyvekből álló dokumentumok együttese. Ellenkérelmében az EKB kifejtette, hogy az említett megállapodás egyrészt „az elnökök bizottságának az EMR megerősítéséről szóló jelentéséből", valamint a Monetáris Bizottság azon jelentéséből áll, mely „Az EMR megerősítése – a monetáris bizottság elnöke által a pénzügyminiszterek 1987. szeptember 12-i nem hivatalos ülésén előadott jelentése" címet viseli.

107 A keresetlevélben, amelyet a felperes azt követően nyújtott be, hogy tudomást szerzett arról, pontosan milyen dokumentumokból tevődik össze a Bázel-Nyborg megállapodás, az érdekelt a Tanács határozatának megsemmisítését kéri, amely „megtagadta [tőle] a Bázel-Nyborg megállapodáshoz való hozzáférési jogot", anélkül, hogy bármilyen további felvilágosítást adott volna az e megállapodást alkotó dokumentumokat illetően.

108 Ebből a megfogalmazásból következik, hogy a felperes a Tanács határozatát amiatt támadja, mert az visszautasította az elnökök bizottságától és a Monetáris Bizottságtól származó dokumentumok rendelkezésére bocsátását, mivel a Tanács hallgatása ez utóbbi dokumentumok esetében az elutasító határozattal egyenértékű.

109 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy azon személyek jogainak hatékony bírói védelme érdekében, akik a hozzáférés iránti kérelmükre a megkeresett intézménytől olyan választ kapnak, hogy a kért dokumentum nincs az intézmény birtokában, vagy nem létezik, az Elsőfokú Bíróságnak az az álláspontja, hogy ezek a válaszok a hozzáférést megtagadó aktusnak minősülnek, amelyek a hozzáférést kérő érdekeit érintik, ezért keresettel megtámadhatók (az Elsőfokú Bíróság T-311/00. sz., British American Tobacco (Investments) kontra Bizottság ügyben 2002. június 25-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-2781. o.] 31. és 32.pontja).

110 Ezt követően rá kell mutatni arra, hogy a felperes által hivatkozott, a fenti 95. pontban ismertetett három megsemmisítési jogalap vizsgálata azt mutatja, hogy azok nagyrészt ugyanazon az érvelésen alapulnak, amely szerint a Tanács, az EKB-val összehangoltan cselekedve, felelőssé tette magát a felperessel szemben tanúsított félrevezető magatartásért, azáltal, hogy az egyik elhallgatta a Monetáris Bizottságnak az EMR megerősítéséről szóló jelentése létezését, a másik pedig késleltette a hozzáférést megtagadó határozatot, amelynek meghozatalára csak a Tanács határozatával szembeni keresetindításra nyitva álló határidő lejárta után került sor.

A Tanács által tanúsított állítólagos félrevezető magatartás

111 A felperesi beadványokból következik, hogy a Tanács által tanúsított félrevezető magatartás szükségképpen magában foglalta egyrészt a gondos ügyintézés és a bizalomvédelem elvének megsértését, másrészt az indokolási kötelezettség megsértését, harmadsorban pedig a dokumentumokhoz való, a 93/731 határozat által biztosított hozzáférési jog megsértését. A felperes szerint a gondos ügyintézés elvének és a bizalomvédelem elvének megsértését a Bíróság, – a fenti 38. pontban hivatkozott Pitsiorlas-ítéletben megállapítva, hogy a Tanács a Monetáris Bizottság jelentésének elhallgatásával menthető mulasztást követett el – közvetve, de egyértelműen elismerte.

112 Ez az érvelés nem fogadható el, mert téves előfeltevésen alapszik, tekintve, hogy az Elsőfokú Bírósághoz benyújtott iratok tartalmából nem vonható le az a következtetés, hogy a Tanácsnak az lett volna a szándéka, hogy elhallgassa a Bázel-Nyborg megállapodást alkotó dokumentumok természetére vagy hozzáférhetőségére vonatkozó tényeket.

113 A felperesnek a félrevezető magatartással vagy összejátszásra irányuló cselekményekkel kapcsolatos állításai nyilvánvalóan a Bíróság által a fenti 38. pontban hivatkozott Pitsiorlas-ítéletben alkalmazott megoldás visszaélésszerű eltúlozását jelentik.

114 Ezzel az ítélettel a Bíróság megsemmisítette az Elsőfokú Bíróságnak egy végzését, amely megkésettség miatt elfogadhatatlannak nyilvánította a felperes által a Tanács határozata ellen indított megsemmisítés iránti kereset, amiatt, mert az Elsőfokú Bíróság megszorítóan, ezért helytelenül értelmezte a menthető mulasztás fogalmát. A Bíróság kifejtette, az, hogy egy jogalany teljességgel tisztában van egy határozat végleges voltával, és az EK 230. cikkben meghatározott keresetindítási határidővel, önmagában nem zárja ki, hogy menthető mulasztásra hivatkozva elfogadhatóan igazolja keresetének megkésettségét, mivel az állandó ítélkezési gyakorlat szerint

ilyen mulasztás bekövetkezhet akkor is, amikor az érintett intézmény olyan magatartást tanúsított, amely önmagában, vagy nagymértékben alkalmas arra, hogy indokolt zavart okozzon a jóhiszeműen, átlagosan tájékozott gazdasági szereplőtől elvárható gondossággal eljáró jogalany tudatában (a fenti 38. pontban hivatkozott Pitsiorlas-ítélet 24. pontja).

115 A Bíróság álláspontja szerint továbbá a felperesnek a Tanács által közölt információk ismeretében semmi oka nem volt megtámadni „azt a határozatot, amely olyan dokumentumhoz való hozzáférést utasít el, amelynek már a létezését is tagadta", és az EKB csak 1999. november 13-a után, tehát majdnem négy héttel a Tanács határozata elleni keresetindításra nyitva álló határidő lejártát követően tájékoztatta a felperest arról, hogy a Bázel-Nyborg megállapodást az elnökök bizottságának illetve a Monetáris Bizottságnak jelentései és jegyzőkönyvei alkotják (a fenti 38. pontban hivatkozott Pitsiorlas-ítélet 34. pontja).

116 Mivel a felperes 2000. január 20-án, tehát megfelelő időben azután indított keresetet a Tanács határozatával szemben, hogy az EKB-tól tudomást szerezhetett erről az információról, a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az említett kereset megkésettsége igazolható (a fenti 38. pontban hivatkozott Pitsiorlas-ítélet 35. pontja).

117 A fenti 38. pontban hivatkozott Pitsiorlas-ítéletből nem következik, hogy a Bíróság elismerte, hogy a Tanács szándékosan hallgatta el a Monetáris Bizottság jelentésének létezését, és hogy ezáltal ez az intézmény megsértette a gondos ügyintézés és a bizalomvédelem elvét.

118 Tény, hogy a Bíróság álláspontja szerint a Tanács 1990. július 30-i határozata alkalmas volt a felperes félrevezetésére, mert nem tett említést a Bázel-Nyborg megállapodáshoz tartozó egyik dokumentumról, amelynek létezésére később az EKB

1999. november 8-i levele következtében fény derült, és ezáltal a határozat a felperes tudatában indokolt zavart okozott, ami igazolja, hogy ez utóbbi nem támadta meg az előírt határidőn belül az említett határozatot.

119 Ezért úgy tűnik, a Tanács határozata elleni kereset késedelmes benyújtását egy utólag részben tévesnek bizonyult információ közlése okozta, anélkül, hogy a Bíróság e tekintetben a Tanács állítólagos rosszhiszeműségét megállapította volna, miközben a felperes a Tanács és az EKB állítólagos összejátszására alapította a fellebbezését. Az a körülmény, hogy a Tanács válaszát félrevezetőnek minősítették, nem jelenti szükségképpen, hogy szándékosan meg akarta téveszteni a felperest.

120 A Bíróság ebből a hozzá benyújtott fellebbezés keretében minden következtetést levont, és megállapította, hogy a kereset megkésettsége menthető, anélkül, hogy az ügy érdemében állást foglalt volna, amire nem terjedt ki a hatásköre (a fenti 38. pontban hivatkozott Pitsiorlas-ítélet 32. pontja). Abból, hogy a menthető mulasztás fogalma a jogbiztonság és a bizalomvédelem elvének tiszteletben tartására irányuló törekvésben gyökerezik, nem következik, hogy a Bíróság a Pitsiorlas-ítéletben elismerte volna, hogy a Tanács határozatának meghozatalakor megsértette az említett elveket.

121 A fenti 38. pontban hivatkozott Pitsiorlas-ítélet értelmezésén kívül az Elsőfokú Bíróság elé terjesztett tények is azt a megállapítást támasztják alá, hogy a Tanács nem tanúsított félrevezető magatartást.

122 Az EKB beadványaiból ugyanis kitűnik, hogy ő az, akinek ténylegesen a birtokában van a Monetáris Bizottság jelentése, amit az elnökök bizottságának irattárában őriznek. Mivel a szóban forgó dokumentum nem a Tanácsnál van, elképzelhető és érthető, hogy a Tanács nem tudott a létezéséről.

123 Ebből következik, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a Tanács félrevezető magatartást tanúsított volna vele szemben, amikor a Monetáris Bizottság jelentéséről vagy tőle származó más dokumentumról nem tett említést a határozatában, ezért a Tanács hallgatása az említett bizottság dokumentumával kapcsolatban annak kifejeződéseként értelmezendő, hogy nem tudott annak létezéséről, valamint, hogy a Tanács az említett határozat meghozatalakor őszintén meg volt győződve arról, hogy a hozzáférés iránti kérelem az elnökök bizottságának jelentésén kívül más dokumentumra nem vonatkozhat.

124 Ilyen körülmények között a Tanács állítólagos félrevezető magatartásából eredő, a gondos ügyintézés és a bizalomvédelem elvének megsértésére, az indokolási kötelezettség megsértésére, a dokumentumokhoz való hozzáférés iránti, a 93/731 határozat által biztosított jog megsértésére alapított jogalap elutasítandó.

125 E kifogás elutasítása azonban nem oldja meg a fenti elvek, a fenti kötelezettség és a fenti határozat megsértésére alapított három megsemmisítési jogalap által felvetett összes problémát.

A 93/731 határozat által biztosított, a dokumentumokhoz való hozzáférési jog megsértéséről

126 Emlékeztetni kell arra, hogy a Tanács és a Bizottság 1993. december 6-án jóváhagyott egy magatartási kódexet, amely a birtokukban lévő dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó elveket rögzíti. A magatartási kódex különösen a következő elvet tartalmazza:

„A nyilvánosság számára a lehető legnagyobb mértékű hozzáférést kell biztosítani a Tanács és a Bizottság birtokában lévő dokumentumokhoz.” [nem hivatalos fordítás]

127 Előírja továbbá, hogy:

„A Bizottság és a Tanács a maguk részéről 1994. január 1-jéig megteszik az ezen elvek végrehajtásához szükséges intézkedéseket.” [nem hivatalos fordítás]

128 E kötelezettségvállalás teljesítésének biztosítása érdekében a Tanács 1993. december 20-án elfogadta a 93/731 határozatot.

129 A 93/731 határozat 1. cikke szerint:

„(1) A nyilvánosság számára a Tanács dokumentumai a jelen határozatban megállapított feltételekkel hozzáférhetők.

(2) A 2. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül, a Tanács dokumentumának minősül a Tanács birtokában lévő minden olyan irat, amely már meglévő adatokat tartalmaz, függetlenül attól, hogy milyen adathordozón van rögzítve.” [nem hivatalos fordítás]

130 A 93/731 határozat 2. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha a kért dokumentum kibocsátója valamely természetes vagy jogi személy, tagállam, vagy más közösségi intézmény illetve szerv, vagy bármely más nemzeti vagy nemzetközi szervezet, a kérelmet nem a Tanácshoz, hanem közvetlenül a dokumentum kibocsátójához kell intézni.” [nem hivatalos fordítás]

131 A 93/731 határozat 1. cikkének szövegéből következik, hogy a Tanács nyilvánvalóan akkor tud helyt adni a hozzáférés iránti kérelemnek, ha az abban kért dokumentumok nemcsak hogy léteznek (az Elsőfokú Bíróság T-123/99. sz., JT's Corporation kontra Bizottság ügyben 2000. október 12-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-3269. o.] 58. pontja, és a fenti 109. pontban hivatkozott British American Tobacco (Investments) kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 35. pontja), hanem azok az intézmény birtokában is vannak.

132 Ami először is a Monetáris Bizottságtól származó dokumentumokat illeti, amelyekről a Tanács 1990. július 30-i határozata nem tett említést, azok létezése az EKB 1999. november 8-i levele óta ismert, amit a felek nem vitatnak.

133 Az azonban vitás a felek közt, hogy kinek a birtokában vannak ezek a dokumentumok, és e kérdést tisztázni kell annak érdekében, hogy dönteni lehessen a felperes számára a 93/731 határozat által biztosított hozzáférési jog állítólagos megsértésére alapított jogalapról. Az az állítás ugyanis, hogy a Tanács nem tanúsított félrevezető magatartást, nem alkalmas a fent említett kifogás által felvetett problémák tisztázására.

134 Az a tény, hogy a Tanács hallgatása a Monetáris Bizottságtól származó dokumentumokkal kapcsolatban annak kifejeződéseként értelmezendő, hogy nem tudott azok létezéséről, nem feltétlenül jelenti azt, hogy a dokumentumok nem is voltak a birtokában. Elméletileg elképzelhető, hogy a Tanács a szervezeti egységei által folytatott nem megfelelő kutatás alapján azt az őszinte, de téves következtetést vonta le, hogy a dokumentumok nem léteznek, miközben azok ott voltak az irattárában. Ez a helyzet megalapozhatná a 93/731 határozat megsértését.

135 Amint már megállapítást nyert, a Tanács tagadja, hogy a Monetáris Bizottság vagy az elnökök bizottsága szóban forgó dokumentumai egyáltalán a birtokában lennének.

136 Ezt az állítást alátámasztják az EKB nyilatkozatai is, amelyek szerint a hozzáférés iránti kérelemben szereplő dokumentumokat, a Monetáris Bizottság jelentésével együtt, az elnökök bizottságának irattárában őrzik, és az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése alkalmazandó rájuk.

137 E nyilatkozatokra válaszul a felperes kijelenti, hogy „a két intézmény közül az egyik, a Tanács vagy az EKB, netán mindkettő, továbbra is elhallgatja az igazságot."

138 Megjegyzi, hogy a Tanács azt állítja, kibocsátói szabályt alkalmazott, azonban „azt nem mondja meg […], kinél van jelenleg a Monetáris Bizottság jelentése", továbbá, hogy a Tanács „elismeri, hogy nála van a Monetáris Bizottság jelentése", és hozzáteszi, hogy az e bizottságtól származó valamennyi dokumentum a Tanács dokumentumának minősül, mivel az intézmény munkáját ténylegesen az említett bizottság készítette elő. A felperes előadja ezen kívül, hogy a két alperes 1999 nyarán „tárgyalhatott és megegyezhetett egymással abban, hogy a kérdéses jelentést, és az EMR-re vonatkozó további dokumentumokat, tehát a Monetáris Bizottság összes dokumentumát átteszik az EKB-hoz annak érdekében, hogy azok az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdésében meghatározott harminc éves időszak védelme alá kerüljenek", és szükségesnek tartja annak kiderítését, hogy a Monetáris Bizottság jelentését hogyan „bízták rá" az EKB-ra.

139 Hogy kiküszöbölhető legyen az annak bizonyításából fakadó nehézség, kinek a birtokában vannak vagy nincsenek a hozzáférés iránti kérelemben szereplő dokumentumok, azokra az esetekre vonatkozó ítélkezési gyakorlatot kell megfelelően alkalmazni, amikor a kért dokumentumoknak már a létezése vitatott.

140 E tekintetben az ítélkezési gyakorlat szerint, a közösségi jogi aktusok jogszerűségének vélelméből kiindulva, ha az érintett intézmény ezt állította, azt kell feltételezni, hogy

a kért dokumentum nem létezik. E vélelem azonban megdönthető, azt a felperes releváns és egybehangzó bizonyítékok alapján minden eszközzel megcáfolhatja (a fenti 131. pontban hivatkozott JT's Corporation kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 58. pontja, és a 109. pontban hivatkozott British American Tobacco (Investments) kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 35. pontja).

141 A Tanács határozatában nem szerepel az a konkrét állítás, hogy nincsenek a birtokában a Monetáris Bizottságtól származó dokumentumok, amit a jelen ügy különlegessége, vagyis az a körülmény magyaráz, hogy a Tanács véleménye szerint a hozzáférés iránti kérelem csak egyetlen dokumentumra vonatkozik, ezért válaszát csak e dokumentum tekintetében indokolta. Ugyanígy, a Tanács határozata hallgatólagosan tartalmazza azt az állítást, hogy a hozzáférés iránti kérelemnek csak egyetlen dokumentum felel meg, és ezáltal hallgatólagosan, azonban szükségképpen azt állítja, hogy ilyen dokumentum nincs a birtokában.

142 A jelen ügyben megállapítandó, hogy a felperes a beadványaiban nem szolgáltatott releváns és egybehangzó bizonyítékokat arra, hogy a Monetáris Bizottságtól származó dokumentumok a Tanács birtokában vannak.

143 E tekintetben kiemelendő:

– önmagában annak a határozott kijelentésnek, hogy a Tanács elhallgatta az igazságot, nincs bizonyító ereje;

– irreleváns az az állítás, mely szerint a Tanács megerősítette, hogy a kibocsátói szabályt alkalmazta, azonban „azt nem mondja meg […], kinél van jelenleg a Monetáris Bizottság jelentése", mivel a Tanács továbbra is azt állítja, hogy a kibocsátói szabályt az elnökök bizottságának jelentése vonatkozásában alkalmazta;

– érthetetlen, és magyarázat nélkül maradt a felperesnek az a következtetése, miszerint a Tanács elismerte, hogy birtokában van a Monetáris Bizottság jelentése, mert úgy nyilatkozott, hogy a Monetáris Bizottságtól származó valamennyi dokumentum a Tanács dokumentuma, tekintve, hogy az intézmény munkáját ténylegesen az említett bizottság készítette elő.

144 A felperes azon kérdésével kapcsolatban, hogy a Monetáris Bizottság jelentése milyen feltételekkel került az EKB birtokába, ez utóbbi előadja, hogy az említett jelentés véletlenül az elnökök bizottságának azon dokumentumai között volt, amelyeket 1994. októberében Bázelből Frankfurtba szállítottak az EKB költözése miatt. Mivel a Pénzügyminiszterek 1987. szeptemberi nyborgi ülésük előkészítéséhez kérték a Monetáris Bizottság jelentését és az elnökök bizottságának jelentését, valószínű, hogy az elnökök bizottságának titkársága tájékoztatásul kapott egy példányt a Monetáris Bizottság jelentéséből, és azt az elnökök bizottságának más dokumentumaival együtt őrizték.

145 Megjegyzendő, hogy a felperes az EKB állításainak cáfolatára semmilyen komoly bizonyítékot nem terjesztett elő.

146 Ilyen körülmények között semmilyen tekintetben nem róható a Tanács terhére a 93/731 határozat megsértése, amely csak az ezen intézmény birtokában lévő dokumentumokhoz biztosít hozzáférési jogot.

147 A fenti megfontolás alapján nem releváns a felek közötti vita arról, hogy a Monetáris Bizottságtól származó dokumentumokat az említett bizottság összetétele és feladatai alapján a Tanács dokumentumainak kell-e tekinteni.

148 Ami az elnökök bizottságának dokumentumait illeti, ezeknek sem tartalma nem vitatott a felek között, sem az, hogy az EKB birtokában vannak.

149 Ezért, a 146. cikkben említett okból kifolyólag, nem róható a Tanács terhére a 93/731 határozat megsértése az elnökök bizottságától származó dokumentumokhoz való hozzáférést illetően.

Az indokolási kötelezettség megsértéséről

150 Emlékeztetni kell rá, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 253. cikk által megkövetelt indokolást az adott ügy természetéhez kell igazítani, valamint világosan és kétértelműségtől mentesen kell megfogalmazni a jogi aktust kiadó intézmény érvelését, hogy az az érdekeltek számára a meghozott intézkedés indokait megismerhetővé, a hatáskörrel rendelkező bíróság számára pedig a felülvizsgálati jogkört gyakorolhatóvá tegye. Az indokolás követelményét az ügy körülményeire, így többek között a jogi aktus tartalmára, az előadott indokok jellegére és a címzettek, illetve a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett más személyek magyarázathoz jutás iránti érdekére figyelemmel kell értékelni. Nem követelmény az indokolással szemben, hogy a releváns tény- és jogkérdések minden részletére kitérjen, amennyiben nem csupán szövege, hanem egyben kontextusa, valamint a tárgyra vonatkozó jogszabályok összessége alapján eldönthető a kérdés, hogy az indokolás megfelel-e az EK 253. cikk követelményeinek (a Bíróság C-41/00. P. sz., Interporc kontra Bizottság ügyben 2003. március 6-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-2125. o.] 55. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-188/97. sz., Rothmans kontra Bizottság ügyben 1999. július 19-én hozott ítéletének [EBHT 1999., II-2463. o.] 36. pontja, T-188/98. sz., Kuijer kontra Tanács ügyben 2000. április 6-án hozott ítéletének [EBHT 2000., II-1959. o.] 36. pontja, és a fenti 131. pontban hivatkozott JT's Corporation kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 63. pontja).

151 A Tanácsnak az 1990. július 30-i határozat indokolásával kapcsolatos állítólagos félrevezető magatartásából eredő következményeken túl, amely kifogás a fenti 124. pontban már elutasításra került, a felperes azt állítja, hogy a Tanács azon kijelentése, hogy az említett határozat a „kibocsátói szabályon" alapul, az említett határozat utólagos értelmezését jelenti, és nem pedig annak jogszerű indokolását.

152 Megjegyzendő azonban, hogy a Tanács határozatának szövege, ahogyan azt a felperessel az 1999. augusztus 2-i levélben közölték, nem félreérthető, és a felperes egyértelmű tájékoztatást kapott arról, hogy a kért dokumentumot, azaz az elnökök bizottságának az EMR megerősítéséről szóló, 1987. szeptember 8-án Nyborgban „közzétett" jelentését a központi bankok elnökei készítették, és a felperesnek közvetlenül a központi bankok elnökeihez vagy az EKB-hoz kell intéznie a kérelmét.

153 A „közzétett" kifejezés téves használata, és „a dokumentum kibocsátója" fordulat kifejezett említésének hiánya ellenére megállapítandó, hogy a Tanács 1990. július 30-i határozatának indokolása megfelel az EK 230. cikkben és a 93/731 határozat 7. cikkének (3) bekezdésében foglalt követelményeknek, mivel a felperes számára megismerhetővé tette a hozzáférés iránti kérelmét elutasító határozat indokait, az Elsőfokú Bíróság számára pedig tökéletesen gyakorolhatóvá tette az említett határozat felülvizsgálatára vonatkozó jogkörét.

154 Az Elsőfokú Bíróság a teljesség kedvéért utal rá, hogy a Tanács álláspontja szerint annak ellenére, hogy az 1990. július 30-i elutasító határozatban nem említi kifejezetten a 93/731 határozat 2. cikkének (2) bekezdését, a határozat szövegéből kitűnik, hogy az az e cikkben előírt kibocsátói szabályon alapul.

155 Megjegyzendő azonban, hogy a Tanács határozata, ahogyan azt a felperessel az 1999. augusztus 2-i levélben közölték, megemlíti viszont mindenekelőtt azt a tényt, hogy

a hozzáférés iránti megismételt kérelmet a 93/731 határozat 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően a főtitkárságon nyilvántartásba vették, majd a dokumentum végén arra hívja fel a felperest, hogy „a határozat 2. cikkének (2) bekezdése értelmében" a központi bankok elnökeihez vagy az EKB-hoz forduljon.

156 Eszerint a Tanács határozata láthatóan arra utalt, hogy az az intézmény, akinek a kért dokumentum a birtokában van, kizárólag a 93/731 határozat 2. cikkének a kibocsátói szabályt tartalmazó (2) bekezdése alapján utasíthatja el a hozzáférés iránti kérelmet, és irányíthatja a kérelmezőt a dokumentum kibocsátójához.

157 Mivel a Tanácsnak nincsenek a birtokában az elnökök bizottságának dokumentumai, 1990. július 30-i határozata konkrét értelemben véve nem minősül a 93/731 határozat 2. cikkének (2) bekezdésében szereplő kibocsátói szabály alkalmazásának. E megállapítás azonban nem kérdőjelezheti meg azt a következtetést, hogy a Tanács nem sértette meg indokolási kötelezettségét.

158 Végül ki kell emelni, hogy a Tanács határozata indokolásának a jelen ügy sajátosságaiból kifolyólag az a magyarázata, hogy a Tanács úgy ítélte meg, a hozzáférés iránti kérelemnek csak egyetlen dokumentum felel meg, ezért válaszát e dokumentum vonatkozásában indokolta meg.

159 Amint már megállapításra került, a Tanács határozata hallgatólagosan tartalmazza azt az állítást, hogy nem létezik más dokumentum, amely a hozzáférés iránti kérelemnek megfelelne, amely állítást a felperes jogainak hatékony bírói védelme érdekében jogilag úgy kell tekinteni, mint a hozzáférés megtámadható elutasítását.

160 Ilyen körülmények között nem róható a Tanács terhére, hogy elmulasztotta a meg nem jelölt dokumentumokhoz való hozzáférés megtagadását pontosan megindokolni, pusztán azáltal, hogy nem jelentette ki kifejezetten, hogy álláspontja szerint a hozzáférés iránti kérelemnek az elnökök bizottságának jelentésén kívül semmilyen más dokumentum nem felel meg.

161 A fenti megfontolások alapján az indokolási kötelezettség megsértésére alapított jogalap elutasítandó.

A gondos ügyintézés elvének és a bizalomvédelem elvének megsértéséről

162 Jóllehet az a mód, ahogyan a Tanács a felperes hozzáférés iránti kérelmét kezelte, nem minősíthető ez utóbbival szemben tanúsított félrevezető magatartásnak (lásd a fenti 123. pontot), meg kell vizsgálni, hogy ez a bánásmód nem jelenti-e legalábbis a gondos ügyintézés elvének és a bizalomvédelem elvének megsértését.

163 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a közösségi jogrendben az igazgatási eljárásokban biztosított garanciák között szerepel nevezetesen a gondos ügyintézés elve, amelyhez kapcsolódik a hatáskörrel rendelkező intézmény azon kötelezettsége, hogy gondosan és pártatlanul vizsgálja meg az adott eset összes lényeges körülményét (lásd az Elsőfokú Bíróság T-31/99. sz., ABB Asea Brown Boveri kontra Bizottság ügyben 2002. március 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-1881. o.] 99. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

164 A jelen ügyben az első, 1999. május 11-i levelében a Tanács azt válaszolta a felperesnek, hogy nem találta meg a keresett dokumentumot, miközben 1999. augusztus 2-i levelében azt közölte vele, hogy a kért jelentés egy Nyborgban, 1987. szeptember 8-án „közzétett" jelentés, hogy soha nem kellett még ezzel kapcsolatban határozatot hoznia, és hogy a felperesnek a központi bankok elnökeihez vagy az EKB-hoz kell fordulnia.

165 Ki kell emelni, hogy:

– a felperes kérelme a 93/731 határozaton alapul, amelynek 1. cikke szerint „a nyilvánosság számára a Tanács dokumentumai a jelen határozatban megállapított feltételekkel hozzáférhetők", valamint, „a Tanács dokumentumának minősül a Tanács birtokában lévő minden olyan irat, amely már meglévő adatokat tartalmaz, függetlenül attól, hogy milyen adathordozón van rögzítve";

– amikor a Tanács, mint a jelen ügyben, nincs a birtokában annak az iratnak, amelyhez hozzáférést kértek, a 93/731 határozat nem írja elő számára a releváns dokumentumok, és azok kibocsátóinak és birtokosainak felkutatását és azonosítását a felperes tájékoztatása végett;

– a Tanács a jelen ügyben ennek ellenére kutatást folytatott, és sikerült azonosítania a hozzáférés iránti kérelemben szereplő egyik dokumentumot, az elnökök bizottságának jelentését, és konstruktív módon az EKB-hoz, a dokumentum birtokosához irányította a felperest.

166 E tekintetben a Tanácsnak az Elsőfokú Bíróság egyik kérdésére adott válaszából kiderül, hogy az alperes intézmény továbbította a felperes megismételt kérelmét

az EKB-hoz, és ugyanakkor kérte, hogy küldjék meg számára azt a megállapodást tartalmazó iratot, amelyet a központi bankok elnökeinek bizottsága kötött az EMR megerősítésére irányuló technikai reformokról, és amelyet a tagállamok Pénzügyminiszterei Nyborgban, 1987. szeptember 12-én tartott nem hivatalos ülésükön jóváhagytak. Kérésére válaszul 1987. szeptember 18-án a Tanács kapott egy sajtóközleményt, amely mindössze az elnökök bizottságának jelentését említi, és semmilyen utalást nem tesz a Monetáris Bizottság jelentésére.

167 A Tanács azt is bizonyította, hogy belső kutatást folytatott annak érdekében, hogy meggyőződjön róla, a tagállamok Pénzügyminisztereinek az EMR-rel kapcsolatban tartott, fent említett nem hivatalos ülését követően nem továbbítottak hozzá olyan dokumentumot, amely tartalmazza a Bázel-Nyborg megállapodást.

168 A fenti megfontolások alapján a gondos ügyintézés elvének megsértésére alapított jogalap elutasítandó.

169 A bizalomvédelem elvének megsértésével kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a bizalomvédelemre való hivatkozás joga, amely a Közösség alapelveinek egyike, minden jogalanyt megillet, akiben a közösségi adminisztráció megalapozott elvárásokat keltett (a Bíróság 265/85. sz., Van den Bergh en Jurgens et Van Dijk Food Products kontra Bizottság ügyben 1987. március 11-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 1155. o.] 44. pontja, és a C-152/88. sz., Sofrimport kontra Bizottság ügyben 1990. június 26-án hozott ítéletének [EBHT 1990., I-2477. o.] 26. pontja). Továbbá senki nem hivatkozhat ezen elv megsértésére, akinek az adminisztráció nem adott konkrét biztosítékokat (lásd az Elsőfokú Bíróság T-290/97. sz., Mehibas Dordtselaan kontra Bizottság ügyben 2000. január 18-án hozott ítéletének [EBHT 2000., II-15. o.] 59. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

170 A jelen ügyben elegendő annak megállapítása, hogy a felperes semmilyen módon nem bizonyította, hogy a Tanács konkrét biztosítékokat adott számára a Bázel-Nyborg megállapodást alkotó dokumentumok ismertetését illetően. Valójában úgy tűnik, hogy a felperes a szóban forgó jogalap elvont ismertetésére szorítkozott, és nem fejtette ki, miben áll az említett elv állítólagos megsértése.

171 A bizalomvédelem elvének megsértésére alapított jogalap ezért elutasítandó.

172 A fenti megfontolások alapján a felperes keresetét a Tanács határozatának megsemmisítése iránti részében el kell utasítani.

2. *Az EKB határozatának megsemmisítése iránti kérelemről*

a) Az 1999/284 határozat 1. cikkének és az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogellenességére vonatkozó kifogásról

173 Bár a beadványaiban erre kifejezetten nem hivatkozik, azokból, és különösen az átláthatóság elvének megsértésére, a dokumentumokhoz való hozzáférési jog megsértésére, és a hatáskörrel való visszaélésre alapított jogalap vizsgálata során azonban kitűnik, hogy a felperes az 1999/284 határozat 1. cikkének és az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogellenességére vonatkozó kifogást terjesztett elő, ez utóbbi rendelkezés vonatkozásában két jogcímen is.

174 Eszerint a felperes egyrészt azt állítja, hogy az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése sérti a KBER alapokmánya 12. cikkének (3) bekezdését, és jogalap nélküli, másrészt, hogy az 1999/284 határozat 1. cikke és az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése, amelyeken az EKB határozata alapul, ellentétes az átláthatóság elvével és sérti a dokumentumokhoz való hozzáférési jogot, amint azokat az ítélkezési gyakorlat, valamint az EU 1. cikk, az EU 6. cikk, az EK 110. cikk második bekezdése és az EK 255. cikk első bekezdése elismeri.

Az 1999/284 határozat 1. cikkének jogellenességére vonatkozó kifogásról

175 Az 1999/284 határozat 1. cikkének jogellenességére vonatkozó kifogás tekintetében emlékeztetni kell rá, hogy a felperes, miután a Bázel-Nyborg megállapodáshoz való hozzáférés iránti első kérelmét az 1999/284 határozatra alapította, az EKB által számára adott útmutatásoknak megfelelően kifejezetten az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdésén alapuló újabb kérelmet nyújtott be annak érdekében, hogy vele szemben a harminc éves titkossági időtartamot lerövidítsék. Nem releváns az a tény, hogy a felperes 1999. július 27-i levelében tévesen szerepel a „megismételt kérelem".

176 Ezt a második kérelmet utasította el a kormányzótanács az EKB határozatával az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése alapján, és nem pedig az 1999/284 határozat alapján.

177 Ezért még abban a feltételezett esetben is, ha az 1999/284 határozat 1. cikkének az átláthatóság elve és a dokumentumokhoz való hozzáférési jog megsértése miatti jogellenességére alapított jogalapot elfogadhatónak lehetne tekinteni, el kellene utasítani, mint irrelevánst. Feltételezve ugyanis, hogy hivatkoztak e jogalapra, a jogellenesség megállapítása nem kérdőjelezhetné meg az EKB határozatának érvényességét.

Az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogellenességére vonatkozó kifogásról

– Az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogellenességére vonatkozó kifogás elfogadhatóságáról

178 Az EKB azt állítja, hogy az elnökök bizottságának irattárához való hozzáférés terén meglévő hatáskörének vonatkozásában, valamint eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése esetében a jogalap hiánya vonatkozásában a felperes válaszában kifejtett érvelés olyan új jogalapot jelent, amely az eljárási szabályzat 48. cikkének 3. §-a értelmében az eljárás folyamán nem hozható fel.

179 Az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-a c) pontjának és 48. cikke 2. §-ának az egybevetett rendelkezéseiből következik, hogy a keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid ismertetését, valamint hogy az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet felhozni, kivéve, ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel. Azon jogalapot vagy érvet azonban, amely valamely korábban közvetlenül vagy közvetve a keresetlevélben kifejtett jogalap kiegészítését jelenti, és amely ahhoz szorosan kapcsolódik, elfogadhatónak kell tekinteni (az Elsőfokú Bíróság T-37/89. sz., Hanning kontra Parlament ügyben 1990. szeptember 20 án hozott ítéletének [EBHT 1990., II-463. o.] 38. pontja, és a T-118/96. sz., Thai Bicycle kontra Tanács ügyben 1998. július 17 én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-2991. o.] 142. pontja.

180 Tény, hogy a felperes keresetlevelében vitatta az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogszerűségét. Így előadta, hogy bár az 1999/284 határozat hivatkozott az EKB és az EMI irattárára, teljesen „megfelejtkezett" az elnökök bizottságának irattáráról, amely pedig régebbi, és az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése vonatkozik rá. A felperes szerint e rendelkezés igen sok dokumentumcsoporthoz tiltja meg a hozzáférést, nullára korlátozva ezáltal az ő hozzáférési jogát, és

megsértve az átláthatóság elvét, amint azt az EU 1. cikk, az EU 6. cikk, az EK 110. cikk második bekezdése és az EK 255. cikk első bekezdése, valamint az ítélkezési gyakorlat elismeri.

181 Eljárási szabályzata 23. cikk (3) bekezdésének megsértésére alapított jogalapra válaszul az EKB azt előadja, hogy az elnökök bizottságának irattárában őrzött dokumentumok különleges helyzete és jellege magyarázza és igazolja azok kizárását az 1999/284 határozat hatálya alól, és egy különleges, a fent hivatkozott 23. cikkben meghatározott jogi szabályozás teljesen jogszerű módon történt elfogadását. Ezen állítását az alperes azzal támasztja alá, hogy az elnökök bizottságának irattára olyan dokumentumokat tartalmaz, amelyeket egyrészt az elnökök bizottsága, a képviselők bizottsága, az albizottságok, a szakértői csoportok, másrészt a Monetáris Bizottság készített, amelyek mindannyian harmadik személyek az EKB-hoz képest.

182 Erre tekintettel állította a felperes a válaszában, hogy az EKB túllépte hatáskörét, amikor az elnökök bizottságának irattárához való hozzáférést eljárási szabályzatában szabályozta, megsértve a KBER alapokmánya 12. cikkének (3) bekezdését, amely nem hatalmazta fel „harmadik személyek ügyeinek” szabályozására.

183 Ezért úgy tűnik, hogy az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogellenességére alapított, a KBER alapokmánya 12. cikkének (3) bekezdésének megsértésével indokolt jogalap az ugyanezen rendelkezésnek az átláthatóság elve és a dokumentumokhoz való hozzáférési jog megsértése miatti jogellenességére alapított, a keresetlevélben hallgatólagosan szereplő jogalap kiterjesztését jelenti, és azzal szoros összefüggést mutat. Ennek következtében elfogadhatónak kell tekinteni.

– Az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogellenességére alapított, a KBER alapokmánya 12. cikkének (3) bekezdésének megsértésével indokolt jogalapról

184 Mindenekelőtt emlékeztetni kell az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdése elfogadásának körülményeire.

185 Az Európai Unióról szóló, Maastrichtban, 1992. február 7-én aláírt Szerződéshez csatolt záróokmány tartalmazza a 17. sz. Nyilatkozatot, amelynek értelmében:

„A Konferencia úgy ítéli meg, hogy a döntéshozatali folyamat átláthatósága erősíti az intézmények demokratikus jellegét és a közigazgatásba vetett bizalmat. A Konferencia ennek megfelelően azzal az ajánlással fordul a Bizottsághoz, hogy legkésőbb 1993-ban nyújtson be a Tanácsnak egy jelentést azokról az intézkedésekről, amelyek célja, hogy javítsák a nyilvánosság hozzáférését az intézmények rendelkezésére álló információkhoz.”

186 Az Európai Tanács birminghami ülésszakának lezárásakor, 1992. október 16-án a tagállamok állam- vagy kormányfői elfogadták a „Polgáraihoz közeli Európa” című nyilatkozatot, amelyben hangsúlyozták a Közösség átláthatóbbá tételének fontosságát. Ezen elkötelezettséget megerősítették az Európai Tanács 1992. december 12-i edinburghi ülésén.

187 1993. május 5-én a Bizottság kiadta a Tanács, a Parlament, és a Gazdasági és Szociális Bizottság számára az intézmények dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló 93/C 156/05 közleményt, amely a különböző tagállamokban és egyes harmadik országokban a dokumentumokhoz történő nyilvános hozzáféréssel kapcsolatosan

elvégzett felmérés eredményeit tartalmazta, és azt a következtetést vonta le, hogy a dokumentumokhoz történő hozzáférés további fejlesztésére van szükség közösségi szinten.

188 A Bizottság 1993. június 2-án elfogadta a Közösség átláthatóságáról szóló 93/C 166/04 közleményt, amely a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó alapelveket tartalmazza.

189 Az 1993. június 22-én Koppenhágában tartott Európai Tanács felszólította a Tanácsot és a Bizottságot arra, hogy „munkájukat azon elv szerint végezzék, hogy a polgárok a lehető legteljesebb mértékben hozzáférjenek az információhoz."

190 A Tanács és a Bizottság 1993. december 6-án magatartási kódexet fogadott el a birtokukban lévő dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés elveinek meghatározása érdekében, vállalva, hogy 1994. január 1-jéig mindkét intézmény elfogadja az ezen elvek végrehajtásához szükséges különleges szabályozást.

191 E megállapodás végrehajtásának biztosítása érdekében a Tanács 1993. december 20-án elfogadta a 93/731 határozatot, a Bizottság pedig 1994. február 8-án elfogadta a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló 94/90/ESZAK, EK, Euratom határozatot (HL L 46., 58. o.).

192 1994. január 1-jén kezdődött a GMU második szakasza, amelyet az EMI bevezetése és az elnökök bizottságának feloszlatása jellemzett. Az EMI 1997. június 3-án elfogadta az igazgatási dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló 9/97 határozatot (HL 1998. L 90., 43. o.), amely minden olyan iratra vonatkozik, amely létező és az EMI szervezetére és működésére vonatkozó adatokat tartalmaz, függetlenül attól, hogy milyen adathordozón jelenik meg.

193 Az EKB 1998. június 1-jei létrehozásával az EMI az EK 123. cikknek megfelelően felszámolásra került, és feladatköre véget ért.

194 Ilyen körülmények között fogadta el az EKB a KBER alapokmánya 12. cikkének (3) bekezdése alapján, 1998. július 7-én eljárási szabályzatát, amelynek kidolgozását nem sokkal ezután, 1998. november 3-án, az 1999/284 határozat meghozatala követte.

195 Az EKB – a felperes által egyébként vitatott – állításával kapcsolatban, amely szerint az elnökök bizottságának irattárában őrzött dokumentumok kibocsátóinak vonatkozásában ő harmadik személynek minősül, ami igazolja az említett dokumentumokhoz való hozzáférés tekintetében az eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdésében meghatározott különleges jogi szabályozást, a felperes előadja, hogy az EKB túllépte hatáskörét, amikor az elnökök bizottságának irattárához való hozzáférést eljárási szabályzatában szabályozta, megsértve a KBER alapokmánya 12. cikkének (3) bekezdését, amely nem hatalmazta fel „harmadik személyek ügyeinek" szabályozására.

196 A KBER alapokmánya 12. cikkének (3) bekezdése értelmében „a Kormányzótanács eljárási szabályzatot fogad el, amely meghatározza az EKB-nak és döntéshozó szerveinek belső felépítését".

197 A fenti 72. pontban hivatkozott, Hollandia kontra Tanács ügyben hozott ítélet 37. pontjában a Bíróság kifejtette: amíg a közösségi jogalkotó nem fogad el a közösségi intézmények birtokában levő dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés jogára vonatkozó általános szabályozást, az intézményeknek maguknak kell az ilyen tárgyú kérelmek feldolgozására vonatkozó intézkedéseket megtenniük a belső szervezet kialakítására vonatkozó hatáskörük alapján, amely arra hatalmazza fel őket, hogy megtegyék a megfelelő intézkedéseket annak biztosítása végett, hogy belső működésük a helyes közigazgatással összhangban legyen.

198 A jelen ügyben, mivel a közösségi intézmények vagy szervek birtokában lévő dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés joga sem az eljárási szabályzat elfogadásakor, sem annak 1999. április 22-i módosításakor nem volt általánosan szabályozva, az EKB felhatalmazással rendelkezett arra, hogy eljárási szabályzata keretében meghatározza, milyen intézkedéseket kell tenni az akkor birtokában lévő dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmek vonatkozásában, amelyeket akár ő terjesztett elő, akár hozzá intéztek, függetlenül az említett dokumentumok eredetétől.

199 Ezért az a körülmény, hogy az EKB eljárási szabályzatában az elnökök bizottságának irattárában őrzött dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó különleges szabályokat állapított meg amiatt, mert azok kibocsátóinak vonatkozásában ő állítólag harmadik személynek minősül, nem eredményezhette a KBER alapokmánya 12. cikke (3) bekezdésének megsértését. Más szóval, abban a feltételezett esetben is, ha az EKB az elnökök bizottságának irattárában őrzött dokumentumok kibocsátóinak vonatkozásában valóban harmadik személynek volna tekinthető, ugyancsak a KBER alapokmánya 12. cikke (3) bekezdésének megfelelően járt volna el, ha eljárási szabályzatában az e dokumentumokhoz való hozzáférés tekintetében különleges jogi szabályozást határoz meg.

200 Végezetül megjegyzendő, hogy a Tanács és a Bizottság a 93/731 és a 94/90 határozatban szabályozta a birtokukban lévő dokumentumokhoz való hozzáférést, ide értve a más intézmények által készített dokumentumokat is, előírva azonban, hogy az ez utóbbiakhoz való hozzáférés iránti kérelmet közvetlenül azok kibocsátóihoz kell benyújtani, ami megfelel az úgynevezett „kibocsátói” szabálynak.

201 Ilyen körülmények között elutasítandó az arra alapított jogalap, hogy az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése a KBER alapokmánya 12. cikke (3) bekezdésének sérelmével került elfogadásra.

202 A teljesség kedvéért ki kell emelni, hogy az EKB olyan következtetést von le az elnökök bizottságának irattárában őrzött dokumentumok kibocsátóihoz képesti állítólagos harmadik személy minőségéből, amely nem fogadható el.

203 Az EKB e harmadik személy minőségből azt vezeti le, hogy ő kezeli az elnökök bizottságának dokumentumait, mint a nemzeti központi bankok titkársága, amely nemzeti központi bankok az említett dokumentumok kibocsátói, és amelyekhez a felperesnek címeznie kellett volna hozzáférés iránti kérelmét. Ezek a megfontolások nem összeegyeztethetők az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének tartalmával, és a felperes kérelmére válaszul elfogadott kormányzótanácsi határozattal.

204 Tény ugyanis, hogy eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdésében az EKB a kormányzótanács által alkalmazandó különleges jogi szabályozást alkotott az elnökök bizottságának irattárában őrzött dokumentumokhoz való hozzáférés vonatkozásában, anélkül azonban, hogy kibocsátói szabály alkalmazását írta volna elő. Így a kormányzótanács valójában érdemi döntést hozott a felperes által a titkossági időszak lerövidítése iránt benyújtott kérelem megalapozottságát illetően, anélkül, hogy az érdekeltet a nemzeti központi bankokhoz utasította volna.

205 Mindenesetre az EKB ezen érvelése, amely ellentétes az alkalmazott szabályozással, és a jelen esetben meghozott határozattal, nincs kihatással a jelen jogvita megoldására, és nem alkalmas a fenti 201. pontban kifejtett következtetés megkérdőjelezésére.

– Az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének a dokumentumokhoz való hozzáférési jog és az átláthatóság elvének megsértése miatti jogellenességére alapított jogalapról

206 A felperes elsősorban azt állítja, hogy az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése megakadályozza az EU 1. cikk, az EU 6. cikk, az EK 110. cikk második bekezdése és az EK 255. cikk első bekezdése hatékony érvényesülését, amely rendelkezések megalapozzák az EKB dokumentumaihoz való hozzáférési jogát.

207 Már az említett rendelkezések puszta elolvasásából következik azonban, hogy ez a felperesi állítás minden alapot nélkülöz.

208 Emlékeztetni kell rá, hogy az 1999. május 1-jén hatályba lépett Amszterdami Szerződéssel a tagállamok egy új, a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó cikket iktattak az EK-Szerződésbe, az EK 255. cikket. Ennek szövege a következő:

„(1) Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy jogosult az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz hozzáférni a (2) és (3) bekezdésnek megfelelően meghatározandó elvek és feltételek szerint.

(2) Az e dokumentumokhoz való hozzáférési jog általános elveit és köz- vagy magánérdeken alapuló korlátozásait az Amszterdami Szerződés hatálybalépésétől számított két éven belül a Tanács határozza meg a 251. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően.

(3) Valamennyi fent említett intézmény saját eljárási szabályzatában rögzíti a dokumentumaihoz való hozzáférésre vonatkozó különös rendelkezéseket."

209 Magából az EK 255. cikknek a szövegéből következik, hogy az kizárólag az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való hozzáférési jogra vonatkozik. Továbbá, az EK 110. cikk (2) bekezdésének negyedik albekezdése szerint csak „a 253., 254. és 256. cikket kell alkalmazni az EKB által elfogadott rendeletekre és határozatokra."

210 Úgy tűnik, hogy a felperes az EKB dokumentumaihoz való hozzáférési jogra vonatkozó érvelését az EK 110. cikk (2) bekezdése negyedik albekezdésének téves változatára alapozza, amely szerint „az EKB által elfogadott rendeletekre és határozatokra alkalmazni kell a 253–256. cikket”.

211 Ez az anyagi jogi hiba, amely az EK-Szerződés egyes nem hivatalos, egységes szerkezetbe foglalt változataiban megtalálható, minden valószínűség az Amszterdami Szerződés 12. cikke (2) bekezdésének téves alkalmazására vezethető vissza, amely szerint az EK-Szerződés cikkeire vonatkozó kereszthivatkozásokat az említett cikk (1) bekezdésében meghatározott új számozáshoz kell igazítani.

212 Az Amszterdami Szerződésből egyértelműen kitűnik, hogy az nem módosította az EK-Szerződés 108a. cikkét (jelenleg EK 110. cikk), amelynek szövege a következő volt: „[a] 190., 191. és 192. cikket alkalmazni kell az EKB által elfogadott rendeletekre és határozatokra.” Az Amszterdami Szerződés tehát e cikkek felsorolását nem egészítette ki az EK-Szerződés új, a dokumentumokhoz való hozzáférési jogra vonatkozó 191a. cikkével (jelenleg EK 255. cikk). Ilyen körülmények között az EK 110. cikkre vonatkozó kereszthivatkozás az Amszterdami Szerződés 12. cikke (2) bekezdésének értelmében „a 253., 254. és 256. cikkre” utal.

213 Tény, hogy az említett anyagi jogi hibát a részes államok közös megegyezéssel helyesbítették, és az Amszterdami Szerződést kiigazító, 1999. március 16-án Rómában aláírt jegyzőkönyv óta nem kétséges, hogy az EK 255. cikk (1) bekezdése az EKB esetében nem alkalmazandó.

214 Ilyen körülmények között semmilyen relevanciával nem bírnak azok az érvek, amelyeket a felperes az EK 255. cikk állítólagos közvetlen hatályával kapcsolatban fejt ki, tekintettel arra, hogy az Elsőfokú Bíróság egyértelműen kimondta, hogy az említett rendelkezés nem alkalmazható közvetlenül, mert nem feltétel nélküli, és végrehajtása további intézkedések meghozatalától függ (az Elsőfokú Bíróság T-191/99. sz., Petrie és társai kontra Bizottság ügyben 2001. december 11-én hozott ítéletének [EBHT 2001., II-3677. o.] 35. pontja).

215 Továbbá, az EK 255. cikk olvasata amint arra a felperes utalt, „az EU 1. cikk és EU 6. cikk" fényében, nem kérdőjelezi meg azt a megállapítást, hogy az EK 255. cikk nem alkalmazandó az EKB-ra.

216 Hozzá kell tenni, hogy az EU 1. cikk második bekezdése, mely szerint „[e] szerződés új szakaszt jelent az Európa népei közötti egyre szorosabb egység létrehozásának folyamatában, amelyben a döntéseket a lehető legnyilvánosabban és az állampolgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten hozzák meg," nem rendelkezik közvetlen hatállyal, mivel a kérdéses rendelkezés nem tekinthető kellően „világosnak" a Bíróság 26/62. sz., Van Gend en Loos ügyben 1963. február 5-én meghozott ítéletének [EBHT 1963., 1. o.) értelmében (a fenti 214. pontban hivatkozott Petrie és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 35. pontja).

217 Az EU 6. cikkel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a Maastrichti Szerződés beiktatta azt az alapelvet a Szerződésekbe, mely szerint az Unió köteles az alapvető jogok tiszteletben tartására. Az EU 6. cikk értelmében „[a]z Unió a közösségi jog általános elveiként tartja tiszteletben" e jogokat.

218 A felperes másodsorban azonban éppen azt állítja, hogy az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése közvetlenül ellentétben áll az Elsőfokú Bíróság és a Bíróság ítélkezési gyakorlatával, amely az átláthatóság elvét (a fenti 150. pontban hivatkozott, Rothmans kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 55. pontja), az információhoz való jogot, valamint a dokumentumokhoz való hozzáférési jogot a demokrácia elvének elengedhetetlen részeként ismerte el (az Elsőfokú Bíróság T-14/98. sz., Hautala kontra Tanács ügyben 1999. július 19-én hozott ítéletének [EBHT 1999., II-2489. o.] 82. és 87. pontja).

219 Az EKB vitatja, hogy a közösségi jog tartalmazna olyan általános jogelvet, amely a saját dokumentumaihoz, és a közösségi intézmények dokumentumaihoz való általános hozzáférési jogot ír elő. Bár a közösségi bíróságok előtt gyakran érveltek ilyen érvre hivatkozással, e bíróságok egyike sem tartotta ezen érveket vizsgálatra érdemesnek.

220 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság a C-353/99. P. sz., Tanács kontra Hautala ügyben 2001. december 6-án meghozott ítéletében (EBHT 2001., I-9565. o.) utalt rá, hogy a fenti 72. pontban hivatkozott, Hollandia kontra Tanács ügyben hozott ítéletében kiemelte a közigazgatási szervek birtokában lévő dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés jelentőségét, és emlékeztetett arra, hogy a 17. sz. Nyilatkozat ezt a jogot „az intézmények demokratikus jellegével" kapcsolja össze. A Bíróság ezt követően kifejtette, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen ítélte meg úgy, hogy a 93/731 határozat 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a Tanács köteles megvizsgálni, lehetséges-e a kivételek hatálya alá nem tartozó adatokhoz részleges hozzáférést biztosítani, és megsemmisítette a megtámadott határozatot „anélkül, hogy szükséges volna vizsgálni, hogy az Elsőfokú Bíróság, amint azt a Tanács és a spanyol kormány állítja, helytelenül indult-e ki az információhoz való jog létezéséből" (a fent hivatkozott Tanács kontra Hautala ügyben hozott ítélet 31. pontja).

221 Mindenesetre az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének ezen elv megsértésével indokolt jogellenességére vonatkozó kifogás még akkor sem elfogadható, ha a közösségi közigazgatási szervek, ideértve az EKB-t is, birtokában lévő dokumentumokhoz való hozzáférési jog a közösségi jogrend által általános jogelvként védett alapvető jognak lenne tekintendő.

222 Emlékeztetni kell arra, hogy az alapvető jogok nem jelentenek „korlátlan jogosultságot", és „korlátozhatók, amennyiben e korlátozások a Közösség által követett közérdekű célok megvalósításához szükségesek, és az így biztosított jogok lényegét nem veszélyeztetik" (a Bíróság 4/73. sz., Nold kontra Bizottság ügyben 1974. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1974., 491. o.] 14. pontja).

223 A közérdek, vagy valamely magánérdek védelmével összefüggő okok igazolhatják a dokumentumokhoz való hozzáférési jog korlátozását.

224 Megjegyzendő, hogy a magatartási kódex szerint nem biztosítható hozzáférés olyan dokumentumhoz, amelynek közzététele a közérdeket veszélyeztethetné a „monetáris stabilitás” szempontjából.

225 Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 31-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 145., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 1, fejezet, 3. kötet, 331. o.), amely 2001. december 3-án lépett hatályba, és célja, hogy a lehető legteljesebb érvényt szerezzen a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés jogának, ugyanakkor a hozzáféréssel kapcsolatban korlátokat is megállapítson az EK 255. cikke (2) bekezdésének megfelelően, meghatároz egy sor olyan köz- és magánérdeket, amelyek védelmét a hozzáférési jog alóli kivételek előírásával kell biztosítani.

226 Az 1049/2001 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében az intézmények megtagadják a dokumentumokhoz való hozzáférést többek között, ha a közzététel kedvezőtlenül befolyásolná a közérdek tekintetében „a Közösség vagy valamely tagállam pénzügyi, monetáris vagy gazdaságpolitikája” védelmét.

227 Másfelől a dokumentumokhoz való hozzáférés alól az 1049/2001 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt kivételek feltétlenül kötelezőként vannak szövegezve. Ebből az következik, hogy az intézmények kötelesek a kivételek hatálya alá eső dokumentumokhoz való hozzáférést megtagadni, ha e körülményeket bizonyítják (lásd ehhez hasonlóan az Elsőfokú Bíróság T-105/95. sz., WWF UK kontra Bizottság ügyben 1997. március 5 én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-313. o.] 58. pontját és a T-0/99. sz., Denkavit Nederland kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 13-án hozott ítéletének [EBHT 2000., II-3011. o.] 39. pontját), és ellentétben az 1049/2001 rendelet 4. cikkének (2) és (3) bekezdésében szereplő kivételekkel, a szöveg nem írja elő a „nyomós közérdek” szempontjából történő mérlegelést.

228 Azt is ki kell emelni, hogy a KBER alapokmánya 10. cikkének (4) bekezdése szerint a Kormányzótanács ülésein elhangzottak titkosak, valamint, hogy EK 110. cikk és az

EK 255. cikk együttes olvasata értelmében az EKB ki van zárva ez utóbbi rendelkezés hatálya alól, és a dokumentumokhoz való hozzáférés tekintetében Európai Parlamenthez, a Tanácshoz és a Bizottsághoz képest különlegesen kell kezelni.

229 E különleges rendelkezések az EK-Szerződés által az EKB-ra bízott feladatokhoz kapcsolódnak, amelynek szerzői egyértelműen olyan helyzetbe kívánták hozni az EKB-t, hogy ezeket a feladatokat független módon elláthassa (e tekintetben lásd a Bíróság C-11/00. sz., Bizottság kontra EKB ügyben 2003. július 10-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-7147. o.] 130. pontját).

230 Emlékeztetni kell arra, hogy a KBER az EKB-ból és a nemzeti központi bankokból áll, és az EKB döntéshozó szervei, a Kormányzótanács és az Igazgatóság irányítják. Az EK 105. cikk szerint a KBER alapvető feladatai közé tartozik a Közösség monetáris politikájának meghatározása és végrehajtása, devizaműveletek végzése, a tagállamok hivatalos devizatartalékainak tartása és kezelése, és a fizetési rendszerek zavartalan működésének előmozdítása, miközben elsődleges cél az árstabilitás fenntartása. A KBER-re bízott feladatok teljesítése érdekében az EKB rendeleteket alkot és meghozza a KBER-re ruházott feladatok végrehajtásához szükséges határozatokat (EK 110. cikk).

231 Ezért úgy tűnik, hogy a Közösség monetáris politikájához fűződő közérdek védelme jogos indokot jelent a közösségi közigazgatási szervek birtokában lévő dokumentumokhoz való, alapvető jogként elismert hozzáférési jog korlátozására.

232 A jelen esetben a felperes vitatja az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogszerűségét, amely többek között harminc éves titkossági időtartamot ír elő az elnökök bizottságának irattárában őrzött dokumentumok esetében. Amint azt az EKB beadványaiban kifejtette, irattáraiban egyrészt az elnökök bizottsága, a

képviselők bizottsága, az albizottságok, a szakértői csoportok, másrészt a Monetáris Bizottság által készített dokumentumok találhatók.

233 Tény, hogy mind az elnökök bizottságának, mind a Monetáris Bizottságnak a tevékenysége a Közösség monetáris politikájával kapcsolatos.

234 A Monetáris Bizottság eredete az EGK-Szerződés korábbi 105. cikkének (2) bekezdésében keresendő, mely szerint „a tagállamok monetáris politikáinak a közös piac működéséhez szükséges legteljesebb mértékű összehangolásának elősegítése érdekében egy tanácsadói jogkörrel rendelkező Monetáris Bizottság jön létre”.

235 E bizottságnak, amely a tagállamok és a Bizottság által kinevezett tagokból áll, pontosan az volt a feladata, hogy figyelemmel kísérje a tagállamok és a Közösség monetáris és pénzügyi helyzetét, valamint a tagállamok általános fizetési rendszerét, és rendszeresen jelentést készítsen erről a Tanács és a Bizottság részére, és véleményt adjon ezen intézmények részére.

236 A Tanács 1964. május 8-án elfogadta az Európai Gazdasági Közösség tagállamainak központi bankjai közötti együttműködésről szóló, 64/300 határozatot, és a tagállamok központi bankjainak elnökeiből létrehozta az elnökök bizottságát, amelynek ülésein a Bizottság egy tagjával képviseltethette magát.

237 Az elnökök bizottságának feladata többek között „különösen a hitelezés, a pénz- és devizapiac területén a központi bankok által folytatott politika általános elveiről és fő irányairól történő tanácskozás," valamint „a központi bankok hatáskörébe tartozó legfontosabb intézkedésekről történő kölcsönös tájékoztatás, és ezen intézkedések vizsgálata". A 90/142 határozat kibővítette az elnökök bizottságának hatáskörét. Eszerint a bizottság véleményeket terjeszthet az egyes kormányok és a Tanács elé „azon intézkedésekkel kapcsolatban, amelyek hatással lehetnek a Közösség belső és külső monetáris helyzetére, és különösen az [EMR] működésére."

238 Emlékeztetni kell rá, hogy az elnökök bizottsága eljárási szabályzata 12. cikkének (2) bekezdése értelmében „ellenkező határozat hiányában [az említett bizottság által] készített minden dokumentum titkos […]".

239 A Monetáris Bizottság és az elnökök bizottságának tevékenysége 1999. január 1-jén illetve 1994. január 1-jén megszűnt, és azokat a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság illetve az EMI váltotta fel. E két előbbi szerv által készített dokumentumokat, amelyeket az EMI felszámolását követően az EKB vett birtokba, eredetükre és jellegükre tekintettel az irattár egy különleges részlegében helyezték el.

240 Amint az a 2003. szeptember 22-i 1700/2003/EGK, EURATOM tanácsi rendelettel (HL L 243., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 16. fejezet, 1. kötet, 216. o.) módosított, az Európai Gazdasági Közösség és az Európai Atomenergia-közösség levéltárainak a nyilvánosság számára történő megnyitásáról szóló, 1983. február 1-jei 354/83/EGK, EURATOM tanácsi rendelet (HL L 43., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 16. fejezet, 1. kötet, 3. o.) második preambulumbekezdésében említést nyert, „a tagállamokban és a nemzetközi szervezeteknél egyaránt általános gyakorlat, hogy meghatározott év elteltével az irat- és levéltárakat a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszik".

241 A jelen ügyben a felperes túlzónak minősíti a 30 éves titkossági időtartamot, és álláspontja szerint az pontatlan, mert az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése nem határozza meg kifejezetten a kezdetét, és végül úgy véli, hogy az „nullára korlátozza az ő hozzáférési jogát".

242 Ki kell emelni azonban, először is, hogy a fent említett 30 éves határidő pontosan megfelel a 354/83 rendelet 1. cikkében előírt határidőnek, amelynek lejártával minden személynek, aki azt kéri, joga van hozzáférni a közösségi intézmények levéltáraihoz.

243 Levéltári szabályzatában (elfogadta a bank Igazgatási Bizottsága 2005. október 7-én) (HL 2005., C 289., 12. o.) az Európai beruházási bank szintén 30 évben határozta meg azt az időt, amelynek leteltével levéltárait megnyitja a nagyközönség számára.

244 Az 1049/2001 rendelet 4. cikkének (7) bekezdése továbbá úgy rendelkezik, hogy az ugyanezen cikk (1)–(3) bekezdésben megállapított kivételek maximum 30 éves időtartamra alkalmazhatók. Azonban a személyiség védelmére (4. cikk (1) bekezdésének b) pontja), vagy kereskedelmi érdekek védelmére (4. cikk (2) bekezdés második albekezdés), valamint a minősített dokumentumok védelmére (9. cikk) vonatkozó kivételek szükség esetén ezen időszak lejárta után is alkalmazhatók.

245 Egyébként, bár igaz, hogy az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése nem határozza meg a 30 éves időszak kezdetét, ez a mulasztás önmagában nem teszi jogellenessé a felperes által kifogásolt rendelkezést.

246 Tekintettel a kérdéses irattárak különleges jellegére, amelyek többek között átfogják egy 1964-ben alapított, és csak 1994. január 1-jén megszüntetett intézmény tevékenységét, valamint a fent ismertetett állandósult gyakorlatra, abból kell kiindulni, hogy az EKB 1998-ban elfogadott eljárási szabályzatában meghatározott 30 éves titkossági időtartam kezdete, hallgatólagosan, de szükségszerűen a dokumentumok elkészítésének időpontja. A 354/83 rendelet egyébként ez utóbbi időpontot vette alapul az abban előírt 30 éves titkossági időszak kezdetének meghatározásához.

247 Másodsorban utalni kell arra, hogy az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének második mondatából az következik, hogy a titkossági szabály nem feltétel nélküli.

248 Az említett rendelkezés ugyanis biztosítja a nyilvánosság számára a jogot a titkossági idő lerövidítésének kérelmezésére, és emlékeztetünk arra, hogy semmi akadálya nincs annak, hogy egy intézmény tevékenységének belső szervezésére vonatkozó szabályozás harmadik személyek irányában joghatásokat váltson ki (a fenti 72. pontban hivatkozott Hollandia kontra Tanács ügyben hozott ítélet 38. pontja). Ezért az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének második mondata alapján, amely általános hatállyal bír, bárki hozzáférést kérhet az elnökök bizottságának irattáraiban őrzött bármilyen dokumentumhoz, már a 30 éves időszak lejárta előtt is.

249 A bírói jogvédelem hiányára vonatkozó felperesi állításokkal ellentétben a titkossági időszak lerövidítése iránti kérelmet elutasító kormányzótanácsi határozat, mint a jelen ügyben is, bírósági felülvizsgálat hatálya alatt áll, a hatékony bírói jogvédelemhez való jognak megfelelően. Az ügyben eljáró bíró feladata annak vizsgálata, hogy a kormányzótanács szabályszerűen gyakorolta-e az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének második mondata által ráruházott hatáskörét.

250 A fenti megfontolások alapján az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogellenességére vonatkozó, „a felperest az EKB dokumentumai tekintetében megillető hozzáférési jognak, valamint az átláthatóság elvének" állítólagos megsértésére alapított kifogás elutasítandó.

– Az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének hatáskörrel való visszaéléssel indokolt jogellenességére alapított jogalapról

251 Megsemmisítés iránti keresetének alátámasztására a felperes arra hivatkozik, hogy az EKB hatáskörrel való visszaélést követett el, amelyet szubjektív és objektív elemeket is tartalmaz.

252 Az objektív elemek tekintetében a felperes előadja, hogy az EKB, amely nagymértékű függetlenséggel rendelkezik, eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdését elsietett módon fogadta el, figyelmen kívül hagyva az ítélkezési gyakorlatot, és az 1997. október 2-án aláírt az Amszterdami Szerződésből eredő azon alkotmányos kötelezettségét, hogy a dokumentumokhoz való hozzáférési jog tekintetében különleges szabályozást fogadjon el. A felperes álláspontja szerint az EKB-nak egyetlen célja az volt, hogy „kiiktasson egy demokratikus jogot".

253 E kifogást el kell utasítani, ha úgy tekintendő, mint kiegészítő jogalap, amely az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdésének amiatti jogellenessége bizonyítására irányul, hogy e rendelkezés elfogadása hatáskörrel való visszaélést jelentett.

254 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely jogi aktus csak akkor jogellenes a hatáskörrel való visszaélés miatt, ha objektív, releváns és egybehangzó bizonyítékok

alapján nyilvánvaló, hogy azt kizárólag vagy legalábbis elsősorban a hivatkozott céltól eltérő cél elérése, vagy az ügy körülményei esetére a Szerződés által kifejezetten előírt eljárás megkerülése érdekében fogadták el (a Bíróság 140/82, 146/82, 221/82 és 226/82. sz., Walzstahl-Vereinigung és Thyssen egyesített ügyekben 1984. február 21-én hozott ítéletének [EBHT 1984., 951. o.] 27. pontja, 69/83. sz., Luxembourg kontra Számvevőszék ügyben 1984. június 21-én hozott ítéletének [EBHT 1984., 2447. o.] 30. pontja, és a C-331/88. sz., Fedesa és társai ügyben 1990. november 13-án hozott ítéletének [EBHT 1990., I-4023. o.] 24. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-143/89. sz., Ferriere Nord kontra Bizottság ügyben 1995. április 6-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-917. o.] 68. pontja).

255 A jelen ügyben elegendő annak megállapítása, hogy a felperes indokolása téves előfeltevésen alapul, mivel az Amszterdami Szerződés rendelkezései, amelyekből az EK 255. cikk ered, nem írják elő az EKB dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférést. Ráadásul a dokumentumokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos ítélkezési gyakorlat, amelyre a felperes hivatkozik, nem érinti az EKB-t.

256 Önmagában az az állítás, miszerint az EKB célja az volt, hogy „kiiktasson egy demokratikus jogot”, pusztán intellektuális spekuláció, nem pedig a hatáskörrel való visszaélés konkrét és objektív bizonyítéka.

257 A fenti megfontolások alapján az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogellenességére vonatkozó felperesi kifogás elutasítandó.

b) Az indokolási kötelezettség megsértéséről

258 A felperes azt állítja, hogy az EKB határozata, amelyet a titkossági időtartam lerövidítése és a Bázel-Nyborg megállapodáshoz való hozzáférés iránti kérelmére válaszul hozott, nem tartalmaz indokolást, és sérti az EK 253. cikket, amit az EKB határozottan vitat.

259 Beadványaiban az EKB kezdetben arra hivatkozott, hogy mivel a kormányzótanács határozata általános hatályú, amelynek címzettje nem a felperes, nem volt szükséges a felperest e határozatról értesítő 1999. november 8-i „kiegészítő, egyedi és különös" indokolást feltüntetni. Emlékeztetni kell rá azonban, hogy az EKB a tárgyaláson egyértelműen elismerte határozatának egyedi jellegét, és visszavonta az említett határozat általános hatályára alapított elfogadhatatlansági kifogást.

260 Az EKB minden esetre úgy véli, hogy az 1999. november 8-i levél egy sor olyan okot tartalmaz, amelyekből világosan következik, hogy kormányzótanács, amely a hatáskörén belül igen széleskörű mérlegelési jogkörrel rendelkezik, mérlegelte a felperes érdekeit a közérdek védelme, különösen a monetáris stabilitás szempontjából. Mivel a tanács célja így láthatóvá vált, túlzás lenne ennél pontosabb, a dokumentumok tartalmát felfedő indokolást megkövetelni.

261 Emlékeztetni kell rá, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 253. cikk által megkövetelt indokolást az adott ügy természetéhez kell igazítani, valamint világosan és kétértelműségtől mentesen kell megfogalmazni a jogi aktust kiadó intézmény érvelését, hogy az az érdekeltek számára a meghozott intézkedés indokait megismerhetővé, a hatáskörrel rendelkező bíróság számára pedig a felülvizsgálati jogkört gyakorolhatóvá tegye. Az indokolás követelményét az ügy körülményeire, így többek között a jogi aktus tartalmára, az előadott indokok jellegére és a címzettek, illetve a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett más személyek magyarázathoz jutás iránti érdekére figyelemmel kell értékelni. Nem követelmény az indokolással szemben, hogy a releváns tény és jogkérdések minden részletére kitérjen, amennyiben nem csupán szövege, hanem egyben kontextusa, valamint a tárgyra vonatkozó jogszabályok összessége alapján eldönthető a kérdés, hogy az indokolás megfelel-e az EK 253. cikk követelményeinek (lásd többek között a fent hivatkozott Interporc kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 55. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

262 A jelen ügyben a felperes 1999. július 27-i levelében az eljárási szabályzat 23. cikkének (3) bekezdése alapján a titkossági időszak lerövidítését kérte az EKB-tól azért, hogy

megismerhesse a Bázel-Nyborg megállapodáshoz tartozó dokumentumokat, amire indoklása szerint a doktori értekezéséhez van szüksége.

263 A felperesi kérelem természetére figyelemmel azt az ítélkezési gyakorlatot kell megfelelően alkalmazni, mely szerint a dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelemmel megkeresett intézmény határozatának indokolásából ki kell tűnnie, hogy elvégezte azon dokumentumok konkrét vizsgálatát, amelyekhez a hozzáférést kérték (a fenti 150. pontban hivatkozott Kuijer kontra Tanács ügyben hozott ítélet 38. pontja, és 131. pontban hivatkozott hivatkozott JT's Corporation kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 64. és 65. pontja).

264 Az Elsőfokú Bíróság egyik kérdésére adott válaszul az EKB különböző olyan dokumentumokat nyújtott be, amelyek a kormányzótanács 1999. október 21-i határozatának létezését bizonyítják, többek között az említett tanács 29. üléséről készült jegyzőkönyv kivonatát, amelyben pusztán említésre kerül, hogy az elnök bejelentette, hozzáférést kértek a Bázel-Nyborg megállapodást alkotó dokumentumokhoz, és hogy a Tanács úgy határozott, jóváhagyja elnökének javaslatát, miszerint az elnökök bizottságának irattárához való hozzáférést meg kell tagadni.

265 Az 1999. november 8-i levélben szerepel, hogy a kormányzótanács egyrészt „figyelembe vette azt a körülményt, hogy a Bázel-Nyborg megállapodás nem a szó szoros értelmében vett, a felek közötti megállapodást rögzítő egyetlen dokumentum, hanem mindössze az elnökök bizottsága illetve a Monetáris Bizottság jelentéseinek és jegyzőkönyveinek formájában létezik", másrészt megjegyezte, hogy „a központi bankok elnökei között létrejött megállapodás összes pontját igen részletesen bemutató sajtóközleményt adtak ki", amelyet a felperes részére már megküldtek. Az is említésre került, hogy az EMR-ről szóló 1979. május 13-i megállapodás módosításait bevezető 1987. november 10-i okmány másolatát a kérdéses levélhez csatolták.

266 Az 1999. november 8-i levél szövege szerint „ilyen megfontolások alapján a Kormányzótanács úgy döntött, hogy nem biztosít hozzáférést az elnökök bizottságának irattárához”, az EKB nyilvánossággal fenntartott kapcsolatokért felelős igazgatója pedig kifejezte azt a meggyőződését, hogy a felperes kutatómunkája ennek ellenére jól halad és gyümölcsöző lesz, tekintve, hogy már a birtokában van a „Bázel-Nyborg” megállapodásra vonatkozó minden lényeges információ.

267 Bár egyértelműen következik az 1999. november 8-i levélből, hogy a kormányzótanács megjelölte, mely dokumentumokból áll a Bázel-Nyborg megállapodás, ebből nem lehet azt levezetni, hogy a Tanács határozata konkrétan értékeli a hozzáférés iránti kérelemben szereplő dokumentumokat. A puszta megjelölése azoknak a dokumentumok jellegének, amelyekhez hozzáférést kértek, nem azonos az e dokumentumokban szereplő információk értékelésével. A kormányzótanács 1999. október 21-i határozatában azonban, ahogyan azt a felperessel 1999. november 8-án közölték, semmi nem utal arra, hogy az érintett dokumentumok tartalmát értékelték volna.

268 Minden esetre még annak feltételezésével is, hogy az említett határozat indokolásában a kért dokumentumok konkrét vizsgálata fedezhető fel, megállapítandó, hogy az indokolás nem tette a felperes számára maradéktalanul megismerhetővé az elutasítás indokait, az Elsőfokú Bíróság számára pedig gyakorolhatóvá a felülvizsgálati jogkört.

269 Megállapítandó ugyanis, hogy a titkossági időtartam lerövidítését, és így a kért dokumentumokhoz való hozzáférést megtagadó határozatban a kormányzótanács nem hivatkozik az említett dokumentumokkal kapcsolatos semmilyen szükségszerűségre vagy különös okra, és ebből adódóan semmilyen, még rövid magyarázattal sem szolgál annak igazolására, hogy miért tagadta meg a dokumentumok tartalmának hozzáférhetővé tételét, amelynek alapján megérthető és vizsgálható volna a védelem szükségességének valódisága.

270 Úgy tűnik, hogy az említett határozat kizárólag a kormányzótanács által a tekintetben végzett értékelésen alapul, hogy azokra az elégségesnek tartott információkra figyelemmel, amelyeket közöltek vele a Bázel-Nyborg megállapodással kapcsolatban, a felperesnek mindenképp szüksége van-e a kért dokumentumokra.

271 Az EKB állításával ellentétben a határozatából nem tűnik ki egyértelműen, hogy az a felperes érdekeit és a monetáris stabilitáshoz fűződő közérdeket egymáshoz képest mérlegelte volna.

272 Az EKB első alkalommal csak az ellenkérelmében közölte, hogy a kormányzótanács álláspontja szerint a kért dokumentumok, amelyek fő rendeltetése az volt, hogy iránymutatást adjanak a Pénzügyminiszterek nyborgi nem hivatalos ülésén folytatott vitához, olyan megvitatandó tanácsokat és információkat tartalmaztak, amelyeket még nem hoztak nyilvánosságra, mivel lényeges e politikai tanácskozások titkosságának fenntartása és megőrzése annak érdekében, hogy a gondolkodáshoz szükséges „tér" megmaradjon. Az indokolási kötelezettség megsértésére alapított jogalap tekintetében az EKB viszonválaszában kifejtette, hogy határozatának indokai egyértelműen azt mutatják, a kormányzótanács „ténylegesen mérlegelte a felperes érdekeit a közérdek védelme, és különösen a monetáris stabilitás veszélyeztetése szempontjából."

273 Továbbá emlékeztetni kell arra, hogy bár a határozat meghozatalának körülményei enyhíthetik az intézményt terhelő indokolási kötelezettséget, azonban ellenkezőleg, különleges esetben súlyosabbá is tehetik azt (a fenti 150. pontban hivatkozott Kuijer kontra Tanács ügyben hozott ítélet 45. pontja). Így a jelen ügyben az indokolási kötelezettség tiszteletben tartását az intézmény és a felperes közötti levélváltás egészének kontextusában kell vizsgálni.

274 A Bázel-Nyborg megállapodáshoz való hozzáférés iránti első kérelmére válaszul az EKB közölte a felperessel, hogy az elnökök bizottságának dokumentumai nem az 1999/284 határozat hatálya alá tartoznak, hanem eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének hatálya alá, amely többek között úgy rendelkezik, hogy az említett dokumentumok csak 30 év elteltével szabadon hozzáférhetők. Ezért az EKB az elnökök bizottságának irattárában lévő egyetlen dokumentumot sem adott át a felperesnek.

275 Az EKB-hoz intézett 1999. július 27-i levelében a felperes kérelmének ismételt megvizsgálását kérte az EKB eljárási szabályzata 23. cikkének (3) bekezdése alapján, amely felhatalmazza a kormányzótanácsot, hogy egyes különleges esetekben a 30 éves titkossági időtartamot lerövidítse. Kérelme alátámasztása érdekében a felperes arra hivatkozott, a Bázel-Nyborg megállapodás már régen köttetett, az EMR pedig tisztán történeti jellegű.

276 Ilyen helyzetben az indokolási követelmények arra kötelezik az EKB-t, hogy ezt a második, eltérő jogalappal, de azonos tárgyban benyújtott hozzáférés iránti kérelmet azoknak az indokoknak a kifejtésével bírálja el, hogy a felperes által hivatkozott tények miért nem elegendőek a kérdéses dokumentumok titkosságával kapcsolatos eredeti álláspontjának felülbírálatához.

277 A kormányzótanács azonban az EKB határozatában a felperes érvelésének cáfolatára alkalmas semmilyen okot nem jelölt meg. Az EKB e tekintetben is csak a megsemmisítés iránti kereset benyújtását követően hivatkozott arra, egyrészt, hogy a Bázel-Nyborg megállapodást alkotó dokumentumokban kifejtett vélemények és értékelt stratégiák továbbra is érvényesek, és kihatással lehetnek a jelenlegi árfolyammechanizmusra, még akkor is, ha mindössze két tagállam központi bankját érintik, másrészt, hogy „a piaci zavarok elkerülése érdekében” jogos indokok szólnak e dokumentumok nyilvánosságra hozatala ellen.

278 Emlékeztetni kell arra, hogy ha a határozat, amint a jelen ügyben is, tartalmaz is indokoláskezdeményt, rendkívüli körülmények esetét kivéve, amelyek a szóban forgó esetben nem állnak fenn, az indokolást magának a határozatnak kell tartalmaznia, és nem lehet első alkalommal, utólagosan az Elsőfokú Bíróság előtt kifejteni és részletezni (e tekintetben lásd az Elsőfokú Bíróság T-61/89. sz.. Dansk Pelsdyravlerforening kontra Bizottság ügyben 1992. július 2-án hozott ítéletének [EBHT 1992., II-1931. o.] 131. pontját, és a T-374/94., T-375/94., T-384/94. és T-388/94. sz., egyesített European Night Services és társai kontra Bizottság ügyben 1998. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-3141. o.] 95. pontját).

279 A fenti megfontolásokból következik, hogy az EKB határozatát, mivel nem felel meg az EK 253. cikk által előírt indokolási követelményeknek, meg kell semmisíteni anélkül, hogy szükséges lenne megvizsgálni a felperes által felhozott, az EKB általi hatáskörrel való visszaélésre, a gondos ügyintézés elvének megsértésére, és mérlegelési hibára alapított többi jogalapot.

280 Végül ezen a ponton utalni kell arra, hogy a megsemmisítés iránti kereset benyújtását követően (T-3/00. sz. ügy) a felperes kártérítési keresetet nyújtott be az Elsőfokú Bírósághoz, (T-337/04. sz. ügy), amelyből egyértelműen kiderül, hogy a Tanács és az EKB terhére rótt jogellenes magatartás éppen annak a határozatoknak a meghozatalában állt, amelyeknek megsemmisítését a felperes a T-3/00. sz. ügyben kéri.

281 A kártérítési keresetével kapcsolatban, és az alperesek jogellenes magatartásának bizonyítására előadott felperesi érvelés részben azonos a kérdéses aktusok érvénytelenné nyilvánítása érdekében kifejtett érvelésével. Tény, hogy a felperes egy új jogellenességi okra hivatkozott a kérdéses, hozzáférést megtagadó határozatok vonatkozásában, mégpedig a jogbiztonság elvének megsértésére, valamint a megsemmisítési eljárás során már hivatkozottakon kívül újabb érveket terjesztett elő a jogellenesség alátámasztására, és az eljárás során elhangzott egyes alperesi állítások cáfolatára.

282 Amennyiben ez az érvelés úgy értendő, hogy az a Tanács és az EKB határozatának megsemmisítése iránti, a T-3/00. sz. ügyben benyújtott kérelem alátámasztására is szolgál, elfogadhatatlanként elutasítandó.

283 Ezzel kapcsolatban megjegyzendő, hogy a felelősség megállapítása iránti kereset önálló kereseti forma, amely a keresetek rendszerében saját funkciót tölt be, és sajátos tárgyára figyelemmel meghatározott feltételekkel vehető igénybe. Míg a megsemmisítés iránti kereset és az intézményi mulasztás megállapítása iránti kereset arra irányul, hogy szankcionálja valamely jogilag kötelező erejű aktus jogellenességét vagy az ilyen aktus hiányát, a kártérítési kereset tárgya a valamely közösségi szerv vagy intézmény aktusából vagy jogellenes magatartásából eredő sérelem orvoslása iránti kérelem (lásd a Bíróság C-234/02. P. sz., Ombudsman kontra Lamberts ügyben 2004. március 23-án hozott ítéletének [EBHT 2004., I-2803. o.] 59. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

284 A kereseti formák önállóságának elve a jelen ügyben megakadályozza a megsemmisítés iránti kereset és kártérítési kereset keretében hivatkozott valamennyi jogellenességi ok együttes értékelését, mivel az említett kereseteknek helyt adó határozatok eltérő következményekkel járnak. Az eredményes megsemmisítés iránti kereset következményeként a kifogásolt aktus eltűnik a közösségi jogrendből, míg az eredményes kártérítési kereset kizárólag az ezen aktus által okozott kár megtérítését teszi lehetővé, anélkül, hogy ez utóbbit automatikusan kiiktatná.

285 A T-3/00. és T-337/04. sz. ügyeknek az eljárás lefolytatása és az ítélethozatal céljából történő egyesítése az előbbi megállapítást nem kérdőjelezheti meg, tekintve, hogy mivel az egyesítésről rendelkező végzés nem érinti az abban foglalt ügyek függetlenségét és önálló természetét, mivel bármikor hozható határozat az elkülönítésről

(a Bíróság C-280/99. P–C-282/99. P. sz., Moccia Irme és társai kontra Bizottság ügyben 2001. június 21-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-4717. o.] 66. pontja, és az Elsőfokú Bíróság T-209/01. sz., Honeywell kontra Bizottság ügyben 2005. december 14-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-5527. o.] 71. pontja).

C – A bizonyítékok benyújtására történő felhívás iránti vagy pervezető intézkedések elrendelése iránti kérelmekről

286 Megsemmisítés iránti keresetében a felperes bizonyítékok benyújtásának elrendelését kérte az Elsőfokú Bíróságtól annak tisztázása végett, hogy milyen feltételek között került sor a megtámadott határozatok meghozatalára, és különösen, hogy a Monetáris Bizottság jelentése milyen körülmények között került az EKB birtokába, valamint kérte annak kötelezését arra, hogy csatolja a kormányzótanács 1999. október 21-i ülésének jegyzőkönyveit.

287 Tekintettel az EKB által előadott, a fenti 144. pontban ismertetett információkra azzal kapcsolatban, hogy milyen körülmények között került a birtokába a Monetáris Bizottság jelentése, különböző dokumentumok, többek között a kormányzótanács 1999. október 21-i ülése 29. jegyzőkönyve kivonatának EKB általi közlésére, a Tanács által adott magyarázatokra az 1990. július 30-i határozat meghozatalának körülményeit illetően, a felperes előző pontban említett kérelmeit úgy kell tekinteni, hogy azok teljesítést nyertek, ezért okafogyottá váltak.

288 A pervezető intézkedések iránti felperesi kérelem, amelynek keretében arra kéri kötelezni az EKB-t, hogy az 1998. június 1-je és 2000. május 31-e közötti időszak vonatkozásában csatoljon a dokumentumaihoz való hozzáférésre vonatkozó statisztikai adatokat, elutasítandó, mivel a jogvita kimenetele szempontjából nem releváns.

A kártérítési keresetről

A – *Előzetes megfontolások*

289 A felperes egyértelműen a Közösség EK 288. cikk második bekezdése szerinti, szerződésen kívüli felelősségének megállapítását kéri szerveinek jogellenes magatartása miatt.

290 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Közösségnek a szervei jogellenes cselekményeiért az EK 288. cikk második bekezdése alapján fennálló szerződésen kívüli felelősségének a megállapításához több feltétel együttes teljesülése szükséges, így: az intézménynek felrótt magatartás jogellenessége, a tényleges károsodás bekövetkezte, illetve az állítólagos magatartás és a kár közötti ok-okozati összefüggés megléte (a Bíróság 26/81. sz., Oleifici Mediterranei kontra EGK ügyben 1982. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 1982., 3057. o.] 16. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-175/94. sz., International Procurement Services kontra Bizottság ügyben 1996. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-729. o.] 44. pontja, a T-336/94. sz., Efisol kontra Bizottság ügyben 1996. október 16-án hozott ítéletének [EBHT 1996., II-1343. o.] 30. pontja és a T-267/94. sz., Oleifici Italiani kontra Bizottság ügyben 1997. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-1239. o.] 20. pontja).

291 Az első feltétellel kapcsolatban az ítélkezési gyakorlat olyan jogszabály kellően súlyos megsértését követeli meg, amely jogot állapít meg a magánszemélyek javára (a Bíróság C-352/98. P. sz., Bergaderm és Goupil kontra Bizottság ügyben 2000. július 4-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-5291. o.] 42. pontja). A döntő kritérium, amely lehetővé teszi annak megállapítását, hogy a jogszabály kellően súlyos megsértésének követelménye teljesül, az érintett közösségi intézmény mérlegelési jogköre esetében előírt korlátok nyilvánvaló és súlyos megsértése. Ha ez az intézmény csak igen csekély vagy semmilyen mérlegelési jogkörrel nem rendelkezik, a közösségi jog egyszerű megsértése elegendő a kellően súlyos jogsértés fennállásának megállapításához (a

Bíróság C-312/00. P. sz., Bizottság kontra Camar és Tico ügyben 2002. december 10-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-11355. o.] 54. pontja, valamint az Elsőfokú Bíróság T-198/95., T-171/96., T-230/97., T-174/98. és T-225/99. sz., Comafrica és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság egyesített ügyekben 2001. július 12-én hozott ítéletének [EBHT 2001., II-1975. o.] 134. pontja).

292 Ami az ok-okozati összefüggéssel kapcsolatos feltételt illeti, a Közösség kizárólag azokért a károkért tehető felelőssé, amelyek kellő közvetlenséggel visszavezethetők az érintett intézmény jogellenes magatartására (a Bíróság 64/76. és 113/76., 167/78. és 239/78., 27/79., 28/79. és 45/79. sz., Dumortier Frères és társai kontra Tanács egyesített ügyekben 1979. október 4 én hozott ítéletének [EBHT 1979., 3091. o.] 21. pontja, valamint az Elsőfokú Bíróság T-333/01. sz., Meyer kontra Bizottság ügyben 2003. február 13 án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-117. o.] 32. pontja). Ezzel szemben a Közösség nem köteles orvosolni minden, a közösségi szervek magatartására – akár csak távolról is – visszavezethető hátrányos következményt (ezzel kapcsolatban lásd a fent hivatkozott Dumortier Frères és társai kontra Tanács ítélet 21. pontját).

293 A kár tekintetében ki kell emelni, hogy annak valósnak és bizonyosnak (a Bíróság 256/80., 257/80., 265/80., 267/80. és 5/81. sz., Birra Wührer és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben 1982. január 27-én hozott ítéletének [EBHT 1982., 85. o.] 9. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-99/98. sz., Hameico Stuttgart és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben 2003. július 2-án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-2195. o.] 67. pontja), valamint meghatározhatónak kell lennie (az Elsőfokú Bíróság T-108/94. sz., Candiotte kontra Tanács ügyben 1996. január 16-án hozott ítéletének [EBHT 1996., II-87. o.] 54. pontja). Pusztán feltételezett és meg nem határozott kár azonban nem teremt jogot a kártérítésre (lásd ebben a fenti 290. pontban hivatkozott Oleifici Italiani kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 73. pontját).

294 A felperesnek kell bizonyítékokat szolgáltatnia a közösségi bíróság számára, hogy az a kárának létezését és nagyságát megállapíthassa (a Bíróság 26/74. sz., Roquette Frères kontra Bizottság ügyben 1976. május 21-én hozott ítéletének [EBHT 1976., 677. o.] 22–24. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-575/93. sz., Koelman kontra Bizottság ügyben 1996. január 9-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-1. o.] 97. pontja és a T-184/95. sz., Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben 1998. április 28-án hozott ítéletének [EBHT 1998., II-667. o.] 60. pontja).

295 Végül emlékeztetni kell rá, hogy ha egyetlen feltétel nem teljesül, a keresetet teljes egészében el kell utasítani, anélkül hogy a többi feltétel teljesülésének vizsgálatára szükség lenne (a Bíróság C-146/91. sz., KYDEP kontra Tanács és Bizottság ügyben 1994. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 1994., I-4199. o.] 19. és 81. pontja, valamint az Elsőfokú Bíróság T-170/00. sz., Förde-Reederei kontra Tanács és Bizottság ügyben 2002. február 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-515. o.] 37. pontja).

B – *A kárról és az okozati összefüggésről*

1. *A felek érvei*

296 A kár meglétére vonatkozó feltétellel kapcsolatban a felperes kifejti először is, hogy a kért dokumentumokhoz való hozzáférés mindkét közösségi „intézmény" általi megtagadása felborította az írásbeli munkája elkészítésének ütemtervét, és még ma, három évvel és négy hónappal doktori értekezése leadási határidejének letelte (azaz 2001. március 31-e) után is akadályozza abban, hogy befejezze a munkát, és benyújtsa a Thessaloniki Egyetem jogtudományi karához. Ennek a helyzetnek logikus következménye, hogy a felperest anyagi kár érte, ami annak a jövedelemnek a kiesésében nyilvánul meg, amelyet a felperes elért volna, ha ésszerű és megfelelő módon használja a doktori címet, amelyet megkapott volna, a jelen esetben azáltal, hogy olyan nemzetközi szerveknél vagy intézményeknél helyezkedik el jogászként, mint az EKB vagy a Nemzetközi valutaalap (IMF).

297 Álláspontja szerint nem korlátlan az az eljárásjogi alapelv, mely szerint a kár meglétét annak kell bizonyítania, aki arra hivatkozik. Az Elsőfokú Bíróságnak figyelembe kellene vennie először is az ügy különleges voltát, másodszor, a bekövetkezett károsodás természetét, és a bizonyítási teher egyenlő megoszlásának eljárásjogi elvét, harmadszor pedig a Bíróság ítélkezési gyakorlatát.

298 Erről van szó szerinte a dokumentumokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos szerződésen kívüli felelősséget érintő első ügyben, és az EKB által hivatkozott ítélkezési gyakorlat ebben az összefüggésben egyáltalán nem releváns. Álláspontja szerint egyedül a közösségi közszolgálati peres ügyekre vonatkozó ítélkezési gyakorlat szolgálhat hasznos támpontokkal.

299 A keresetlevél tartalma alapján nem kétséges, hogy a hivatkozott kár esetében nem tényleges kárról (*damnum emergens*), hanem elmaradt haszonról (*lucrum cessans*) van szó, amely két különböző fogalom az Elsőfokú Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint (a fenti 290. pontban hivatkozott Oleifici Italiani kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 72. pontja, és a T-149/96. sz., Coldiretti és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben 1998. szeptember 30-án hozott ítélet [EBHT 1998., II-3841. o.] 48. pontja).

300 Az elmaradt haszon bizonyításának feltételei rugalmasabbak, mint a tényleges kár bizonyításának feltételei, mivel a kár bekövetkeztének vizsgálatát, és annak értékelését az események szokásos lefolyásának, és a tényleges, nem pedig az elméleti valószínűség fényében kell elvégezni. A felperes e tekintetben úgy véli, hogy minden szükséges iratot benyújtott a hivatkozott kár tényleges bekövetkezésének bizonyítására.

301 Kifejti, hogy az őt ért kárt annak a jövedelemnek alapján kell kiszámítani, amelyet egy doktori címmel rendelkező, az EKB alkalmazásában álló jogász kereshet 2001. április 1-jétől, attól az időponttól kezdve, amikor doktori értekezését be kellett volna nyújtania, az Elsőfokú Bíróság jelen ügyben meghozandó ítéletének kihirdetését követő harmadik hónap végéig, az ugyanebben az időszakban Görögországban ügyvédi foglalkozásának gyakorlásával elért jövedelmének levonása után. A felperes azt kéri, hogy a kár számszerűsíthetősége érdekében az Elsőfokú Bíróság kötelezze az EKB-t a személyzetének járó díjazásra vonatkozó releváns adatok benyújtására.

302 Ez a kárértékelés a felperes szerint az események valószínűsíthető lefolyásán alapul. Nem légből kapottan feltételezett helyzetről van szó, hanem olyan helyzetről,

amelynek bekövetkezésére minden esély megvolt, tekintettel a felperes által az EKB-hoz valóban benyújtott felvételi kérelmekre. A felperes azt állítja, hogy az előadott információk meghaladják azt a mértéket, amit az ítélkezési gyakorlat az elmaradt haszon bizonyításához megkövetel (az Elsőfokú Bíróság T-231/99. sz., Joynson kontra Bizottság ügyben 2002. március 21-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-2085. o.] 102., 114., 124., 134., 137. és 173. pontja).

303 A felperes másodsorban azt állítja, hogy doktori értekezésének három és fél évvel később történő befejezése nagyon súlyos nem vagyoni kárt okozott számára, amely a következőkben nyilvánul meg:

– e doktori értekezés befejezése miatti szorongás jelentős elhúzódása;

– szakmai és anyagi előmenetelének késleltetése;

– Görögországban, és főleg külföldön elérhető, doktori címhez kötött szakmai lehetőségek kihasználásának képtelensége;

– a doktori cím birtokában végezhető tudományos tevékenység elhalasztása, az ebből adódó bizonytalanság és helyzetének romlása, életkorára is figyelemmel;

– doktori értekezése több alkalommal történő naprakésszé tételének kényszere a GMU folyamatos változása miatt, az ezzel járó időveszteség és fáradtság;

– a jelenleg is tartó pszichológiai nyomás doktori értekezésének befejezése miatt, a negatív és gúnyos megjegyzések, amelyek érték és érik, és az, hogy minden alkalommal magyarázkodni kényszerül, amikor doktori értekezésének befejezéséről kérdezik;

– az Elsőfokú Bíróság és a Bíróság előtti eljárás miatt elvesztett idő és energia;

– a jövője szempontjából döntő jelentőséggel bíró kimenetelű eljárás elhúzódása miatti pszichés igénybevétel.

304 Mindezek miatt a felperes 90 000 euró összegű nem vagyoni kártérítést követel.

305 Az okozati összefüggés feltételével kapcsolatban a felperes azt állítja, hogy az általa elszenvedett vagyoni és nem vagyoni kár egyenes következménye a kérdéses dokumentumokhoz való hozzáférés jogellenes megtagadásának, amely dokumentumok tanulmányainak központi elemét képezik, mivel történelmi, és jogilag egyedi és elengedhetetlen forrást jelentenek „GMU és a G 7/8 tevékenysége által lefedett gazdasági és pénzügyi területen létező és működő *soft law* bizonyítására”.

306 Arra hivatkozik, hogy a hozzáférés megtagadása katasztrofális hatással volt doktori értekezése elkészítésének ütemtervére, mert annak következtében lehetetlen volt a dolgozat leadásának 2000. december 31-i, majd 2001. március 31-i határidejét betartani, amely negatív hatás ma is tart.

307 A felperes előadja, hogy három éven keresztül, 1997 elejétől 1999 végéig kizárólag dolgozata elkészítésével foglalkozott, és 1999 nyarától kezdve, amikortól kutatómunkája már előrehaladott állapotban volt, a hozzáférés szóban forgó megtagadásán kívül semmi olyasmi nem történt, ami doktori értekezése elkészítésének ütemtervét megváltoztathatta, vagy annak befejezését megakadályozhatta volna.

308 Hivatkozik ezen kívül a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság okozati összefüggéssel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatára, és különösen az Elsőfokú Bíróság T-45/01. sz., Sanders és társai kontra Bizottság ügyben 2004. október 5-én hozott ítéletére (EBHT 2004., II-3315. o.), amelyben ez utóbbi a felperes szerint „megkülönböztet elméleti és valós bizonytalanságot, és elismerte a bizonyítás nehézségét", a Bizottságra hárítva a bizonyítási terhet.

309 A tekintetben, hogy a megállapított határidő lejártakor benyújthatta-e, netán be kellett volna-e nyújtania doktori értekezését a Bázel-Nyborg megállapodás figyelembe vétele nélkül is, a felperes azt állítja, hogy e kérdés mindenekelőtt kutatói függetlenségét és szabadságát, a tudományos döntések terén, valamint a doktori értekezése szükségleteinek megítélése terén meglévő autonómiáját érinti, amelyek tiszteletben tartásához joga van.

310 E tekintetben a fenti 99. pontban hivatkozott, Mattila kontra Tanács ügyben hozott ítéletre utal, amelyben a bíróság úgy vélte, hogy egyedül a hozzáférést kérő értékelheti a dokumentumokat, amelyekre szüksége van, és a közigazgatási intézmény semmilyen módon nem jogosult beavatkozni annak megítélésébe, hogy mi az, ami a kérelmező számára hasznos vagy szükséges.

311 A felperes előadja, hogy mivel a hozzáférés iránti kérelem benyújtásakor úgy vélte, és továbbra is úgy véli, hogy doktori értekezéséhez a Bázel-Nyborg megállapodásra

szüksége van, nem tudott, és nem akart arról lemondani, és 2000. december 31-én egy erősen középszerű dolgozatot benyújtani a jogi karra. Továbbá a felperes szerint nem létezik semmilyen alternatív megoldás, amelynek segítségével megállapíthatná, hogy milyen jogi eszköz által kerültek felvételre az EMR-be az 1987-es G7 makroökonómiai mutatói, hogyan működtek azt követően az 1991/1992-es GMU megalkotásáig, és végül, hogy jelenleg mi a helyzet e mutatókkal.

312 Végül megjegyzi, hogy tudományos függetlenségével és autonómiájával kapcsolatban kifejtettek válaszként szolgálnak az EKB azon érvére, mely szerint a kár bekövetkezéséhez ő maga is hozzájárult.

313 A Tanács és az EKB álláspontja szerint a jelen ügyben nem teljesülnek a szerződésen kívüli felelősség megállapíthatóságának a kár kétségtelen bekövetkezésével illetve ez utóbbi és az állítólagos jogellenes magatartás közötti közvetlen okozati összefüggéssel kapcsolatos feltételei.

2. *Az Elsőfokú Bíróság álláspontja*

314 A felperes azt állítja, hogy a Bázel-Nyborg megállapodást alkotó dokumentumokhoz való hozzáférés Tanács és Bizottság általi megtagadása a közvetlen oka az őt ért vagyoni és nem vagyoni kárnak.

315 Először is, a lehetőség elvesztésében vagy jövedelem-kiesésben megnyilvánuló vagyoni kár a felperes szerint annak a jövedelemnek a kiesésében nyilvánul meg, amelyet a felperes elért volna, ha ésszerű és megfelelő módon használja a doktori címet, amelyet megkapott volna, a jelen esetben azáltal, hogy olyan nemzetközi szervezetnél vagy intézménynél helyezkedik el jogászként, mint az EKB vagy az IMF.

316 A felperes beadványaiból azonban az következik, hogy az állítólagos lehetőség elvesztése vagy a jövedelem-kiesés egy megelőző esemény következménye, vagyis abból ered, hogy a felperes nem fejezte be doktori értekezését az annak leadására megállapított határidőre, és ennek következtében nem kapta meg a doktori címet.

317 Ezt a megelőző eseményt azonban nem lehet a lehetőség elvesztése vagy a jövedelemkiesés közvetlen okának tekinteni, mivel a felperes nem bizonyította, hogy a doktori cím megléte szükséges feltétele lenne annak, hogy állást kapjon az általa említett intézményeknél.

318 A doktori értekezése befejezésének és benyújtásának a 2001. március 31-i határidőben történő elmulasztása szintén nem tűnik a hozzáférés kifogásolt megtagadásai közvetlen következményének, amelyekről a felperesnek már tudomása volt 1999. augusztusában és novemberében, tehát amikor kutatómunkája saját állítása szerint is 1999. nyarán már előrehaladott állapotban volt. Ez a helyzet azonban úgy tekintendő, mint amelyet kizárólag a felperes maga idézett elő, akinek a vele szemben hozott elutasító határozatok megtámadásától függetlenül azon kellett volna fáradoznia, hogy doktori értekezésének készítésével haladjon, hogy azt el tudja készíteni és meg tudja védeni az arra előírt határidőben, függetlenül attól, hogy kutatómunkájának milyen hiányosságait látja.

319 Egyebekben emlékeztetni kell arra, hogy bár valamely lehetőség elvesztése az ítélkezési gyakorlat szerint megtérítendő kárnak minősülhet (lásd az Elsőfokú Bíróság T-47/93. sz., C kontra Bizottság ügyben 1994. október 27-én hozott ítéletének [EBHT-KSZ 1994., I-A-233. o. és II-743. o.] 54. pontját), annak azonban valósnak és bizonyosnak kell lennie ahhoz, hogy hatékonyan megtéríthető legyen.

320 A felperes azonban nem bizonyította, hogy a lehetőség, amelytől állítólag megfosztották, azaz, hogy állást kapjon az EKB-nál vagy egy másik intézménynél, és az ezzel járó anyagi előnyökhöz hozzájusson, abban az értelemben valós és bizonyos volt, hogy a felperesnek, ha nem is volt meg minden esélye rá, legalább komoly lehetősége

volt ilyen álláshoz jutni (e tekintetben lásd az Elsőfokú Bíróság T-10/02. sz., Girardot kontra Bizottság ügyben 2006. június 6-án hozott ítéletének [EBHT-KSZ 2006., I-A-2-129. és II-A-2-609. o.] 96–98. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). A felperes által 1999-ben az EKB-hoz intézett felvételi kérelmek alapján nem feltételezhető, hogy a felperes olyan felvételi eljárásban vett részt, amely jogi doktori címének megszerzését követően fejeződik be. A felperes előadása azzal kapcsolatban, hogy doktori értekezésének sikeres megvédése után milyen álláslehetőségei lennének az EKB-nál vagy más intézménynél, tisztán elméleti jellegű.

321 Másodsorban emlékeztetni kell rá, hogy a felperes keresetlevelének 35. pontjában maga nyilatkozik úgy, hogy doktori értekezésének körülbelül három és fél évvel „későbbi" befejezése okozott számára nagyon súlyos nem vagyoni kárt.

322 A fenti 318. pontban ismertetett okok miatt azt a következtetést kell levonni, hogy a hozzáférést megtagadó megtámadott határozatok és az érvényesíteni kívánt nem vagyoni kár között nem áll fenn közvetlen okozati összefüggés.

323 Megjegyzendő azonban, hogy a felperes által érvényesíteni kívánt nem vagyoni kár összetevői között, ahogyan az a fenti 303. pontban kifejtésre került, szerepel a hozzáférést megtagadó, szóban forgó határozatokkal kapcsolatos bírósági eljárások indítása, folytatása és elhúzódása által okozott idő- és energiaveszteség.

324 Ha ez a felperes által hivatkozott idő- és energiaveszteség, valamint pszichés igénybevétel, amely különbözik az általa állított, abból adódó bizonytalansággal, ideges-kedéssel, és frusztrációval, hogy doktori értekezését nem készítette el a megadott határidőre, ennek következtében nem kapta meg a jogi doktori címet, a hozzáférést megtagadó, vitatott határozatok közvetlen következményeként értékelhető, akkor nem lehet azokat a megtérítendő nem vagyoni kár összetevőinek tekinteni.

325 A felperes által érzett állítólagos pszichés igénybevétellel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a felperes megelégszik annak puszta állításával, és nem terjeszt elő semmilyen okirati bizonyítékot, ami valamilyen valóságos pszichés zavar meglétét támasztaná alá. Az érvényesíteni kívánt idő- és energiaveszteség a bírósági eljárások indításával és folytatásával szükségszerűen együtt járó kényelmetlenségek közé tartozik, amelyeket nem lehet a megtérítendő nem vagyoni károkkal azonosnak tekinteni. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a felperest mind a jelen eljárás során, mind a fenti 38. pontban hivatkozott Pitsiorlas-ítélet meghozatalának alapjául szolgáló, Bíróság előtti eljárás során a Bíróság Alapokmánya 19. cikkének megfelelően ügyvéd képviselte, akinek feladata éppen abban áll, hogy az eljárási iratok elkészítésével és az eljárás menetének ügyfele helyett és nevében történő nyomon követésével segítse az érintett jogalanyt.

326 A fenti megfontolásokból következik, hogy a Közösség szerződésen kívüli felelőssége megállapíthatóságának feltételei a valós és bizonyos kár bekövetkezte, és e kár illetve a felperes állítása szerint jogellenes alperesi magatartás közötti közvetlen okozati összefüggés tekintetében, nem teljesülnek, ezért a felperes által indított kártérítési kereset elutasítandó anélkül, hogy szükséges lenne vizsgálni a Tanács és az EKB magatartásának jogellenessége miatti szerződésen kívüli felelősség feltételeinek teljesülését.

A költségekről

327 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Az említett cikk 3. §-a értelmében részleges pernyertesség esetén, illetve kivételes okból az Elsőfokú Bíróság elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását vagy azt, hogy a felek mindegyike maga viselje saját költségeit.

328 A jelen ügyben megállapítandó, hogy az Elsőfokú Bíróság helyt adott az EKB határozatának megsemmisítése iránti felperesi kérelemnek, valamint, hogy a Tanács által az 1990. július 30-i határozatának megsemmisítése iránti keresettel szemben emelt elfogadhatatlansági kifogás alaptalan. A felperes viszont ez utóbbi határozat megsemmisítése iránti kérelme, valamint a Tanáccsal és az EKB-val szemben benyújtott kártérítési kérelme tekintetében pervesztes lett.

329 Az Elsőfokú Bíróság az ügy különleges körülményeinek megfelelő mérlegelésére tekintettel méltányosnak tartja a Tanácsot, az EKB-t, és a felperest saját költségeik viselésére kötelezni a T-3/00. és a T-337/04. sz. ügyekben. A C-193/01. P. sz. ügyben a Tanács viseli mind a saját, mind a felperes költségeit.

330 Végül meg kell jegyezni, hogy az EKB semmi olyan bizonyítékot nem adott elő, amely a jelen ügyben indokolttá tenné az eljárási szabályzat 87. cikke 3. §-ának alkalmazását, és a felperes kötelezését az olyan költségek megfizetésére, amelyeket az szükségtelenül vagy rosszhiszeműen okozott a Tanácsnak.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (ötödik tanács)

a következőképpen határozott:

1) Az Elsőfokú Bíróság a kormányzótanács 1999. október 21-i, Athanasios Pitsiorlasszal az Európai Központi Bank 1999. november 8-i levelében közölt határozatát megsemmisíti.

2) **Az Elsőfokú Bíróság a megsemmisítés iránti keresetet ezt meghaladó részben elutasítja.**

3) **Az Elsőfokú Bíróság a kártérítési keresetet elutasítja.**

4) **Az Elsőfokú Bíróság az EKB-t, a Tanácsot és a felperest kötelezi a T-3/00. és a T-337/04. sz. ügyekben felmerült saját költségeik viselésére. A C-193/01. P. sz. ügyben a Tanácsot kötelezi mind a saját, mind a felperes költségeinek viselésére.**

Vilaras Martins Ribeiro Jürimäe

Kihirdetve Luxembourgban, a 2007. november 27-i nyilvános ülésen.

E. Coulon M. Vilaras

hivatalvezető elnök

Tartalomjegyzék

Jogi háttér ..... II - 4786

A jogvita alapját képező tényállás ..... II - 4793

Az eljárás és a felek kérelmei ..... II - 4797

A – A felek kérelmei a T-3/00. sz. ügyben ..... II - 4799

B – A felek kérelmei a T-337/04. sz. ügyben ..... II - 4801

A megsemmisítés iránti keresetről ..... II - 4803

A – Az elfogadhatóságról ..... II - 4803

1. Megtámadható aktusok meglétéről ..... II - 4803

2. A megsemmisítés iránti kereset állítólagos megkésettségéről ..... II - 4809

3. A kereset állítólagosan visszaélésszerű voltáról ..... II - 4810

4. A Monetáris Bizottság jelentéséhez való hozzáférés biztosítását illetően az EKB hatáskörének állítólagos hiányáról ..... II - 4811

B – Az ügy érdeméről ..... II - 4812

1. A Tanács határozatának megsemmisítése iránti kérelemről ..... II - 4812

a) A felek érvei ..... II - 4812

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 4815

Előzetes megfontolások ..... II - 4815

A Tanács által tanúsított állítólagos félrevezető magatartás ..... II - 4817

A 93/731 határozat által biztosított, a dokumentumokhoz való hozzáférési jog megsértéséről ..... II - 4820

Az indokolási kötelezettség megsértéséről ..... II - 4826

A gondos ügyintézés elvének és a bizalomvédelem elvének megsértéséről ..... II - 4829

2. Az EKB határozatának megsemmisítése iránti kérelemről ..... II - 4832

a) Az 1999/284 határozat 1. cikkének és az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogellenességére vonatkozó kifogásról ..... II - 4832

Az 1999/284 határozat 1. cikkének jogellenességére vonatkozó kifogásról ..... II - 4833

Az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogellenességére vonatkozó kifogásról ..... II - 4834

– Az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogellenességére vonatkozó kifogás elfogadhatóságáról ..... II - 4834

– Az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének jogellenességére alapított, a KBER alapokmánya 12. cikkének (3) bekezdésének megsértésével indokolt jogalapról ..... II - 4836

– Az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének a dokumentumokhoz való hozzáférési jog és az átláthatóság elvének megsértése miatti jogellenességére alapított jogalapról ..... II - 4840

– Az EKB eljárási szabályzata 23. cikke (3) bekezdésének hatáskörrel való visszaéléssel indokolt jogellenességére alapított jogalapról ..... II - 4851

b) Az indokolási kötelezettség megsértéséről ..... II - 4852

C – A bizonyítékok benyújtására történő felhívás iránti vagy pervezető intézkedések elrendelése iránti kérelmekről ..... II - 4860

A kártérítési keresetről ..... II - 4861

A – Előzetes megfontolások ..... II - 4861

B – A kárról és az okozati összefüggésről ..... II - 4863

1. A felek érvei ..... II - 4863

2. Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 4868

A költségekről ..... II - 4871